GEMEENTE
Reusel-De Mierden

2e Bestuursrapportage 2025

Peildatum: september 2025

Corsa: 25.20793

Inhoud

Inleiding / leeswijzer 3
Samenvatting 4
Programma 0. Bestuur en ondersteuning 6
Programma 1. Veiligheid 12
Programma 2. Verkeer en vervoer 14
Programma 3. Economie 17
Programma 4. Onderwijs 20
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie 22
Programma 6. Sociaal Domein 25
Programma 7. Volksgezondheid en milieu 31
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV) 36
Opvolging rapportage interim controle accountant 41

Inleiding / leeswijzer

Voor u ligt de 2e bestuursrapportage (berap) 2025, gebaseerd op de situatie per het einde van september. Deze berap is qua indeling aangepast aan de programmabegroting 2025.

Er zijn met de Auditcommissie afspraken gemaakt over de verantwoording van de opgenomen doelstellingen in de bestuursrapportages. Dat betekent dat we op hoofdlijnen rapporteren. Dat kan dan gaan om inhoud, tijdsplanning en/of geld. We rapporteren als het gaat om belangrijke afwijkingen. Per programma zijn de afspraken uit de begroting 2025 gekopieerd. Er is een vlak geel gemarkeerd als er over deze afspraak uit de begroting gerapporteerd wordt in deze bestuursrapportage. Die rapportage volgt dan onderaan het betreffende programma. Vervolgens worden nog majeure thema's belicht Daaronder via afzonderlijke kopjes wordt per programma ook gerapporteerd of er financiële afwijkingen zijn in de investeringskredieten en de exploitatiebudgetten (ook op inhoud, tijd en geld).

Een aantal majeure thema's zal een zekere impact hebben op onze begroting, maar er zijn nog geen onderbouwde bedragen bekend. Vandaar dat we u willen wijzen op dit risico voor de meerjarenbegroting. Hierbij verwijzen we o.a. naar het Centrumplan, exploitatiekosten van De Kei, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO), Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) en het MeerJarenBeleidsKader Jeugd.

Conform de financiële verordening rapporteren we over onder- en overschrijdingen in de exploitatie van € 10.000 of meer. Bijstellingen kleiner dan € 10.000 nemen we enkel mee in de begrotingswijziging. Hierop maken we een uitzondering op momenten dat we vinden dat de informatiewaarde van de bijstelling van belang is voor uw raad, dan volgt uiteraard ook een schriftelijke toelichting. Eenmalige bijstellingen worden weergegeven in de tekst als nadeel/voordeel, structureel in 2025. Meerjarige structurele bijstellingen worden weergegeven als nadeel/voordeel, structureel in 2025 e.v. Budgetoverhevelingen zorgen voor een financieel voordeel in het jaar van overheveling omdat de kosten in dat jaar niet worden gemaakt. Deze kosten worden het jaar erop wel gemaakt wat een financieel nadeel heeft op de begroting.

Samenvatting

			*) Meerjarenbegroting 2026-2029			
Stand van zaken per programma (x € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	**Start begrotingsjaar 2025**	**23.139**	**23.920**	**25.020**	**25.270**	**26.195**
	mutatie reserve	740	271	261	259	242
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-326				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd	47				
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025	-25	-75			
	Stand voor 2e berap 2025	**23.575**	**24.116**	**25.281**	**25.529**	**26.437**
	waarvan incidenteel	1.710	75	91	161	211
	waarvan structureel	21.866	24.041	25.190	25.368	26.226
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	145	-70	-75	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	1.839	790	242	188	138
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**25.560**	**24.836**	**25.448**	**25.717**	**26.575**
	waarvan incidenteel	1.855	5	16	161	211
	waarvan structureel	23.705	24.831	25.432	25.556	26.364
Programma 1. Veiligheid	**Start begrotingsjaar 2025**	**-1.468**	**-1.635**	**-1.679**	**-1.768**	**-1.828**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-49				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025	-21				
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-1.538**	**-1.635**	**-1.679**	**-1.768**	**-1.828**
	waarvan incidenteel	0	0	0	0	0
	waarvan structureel	-1.538	-1.635	-1.679	-1.768	-1.828
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	0	0	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	-20	5	5	5	5
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-1.558**	**-1.630**	**-1.674**	**-1.763**	**-1.823**
	waarvan incidenteel	0	0	0	0	0
	waarvan structureel	-1.558	-1.630	-1.674	-1.763	-1.823
Programma 2. Verkeer en vervoer	**Start begrotingsjaar 2025**	**-2.308**	**-2.968**	**-2.981**	**-3.012**	**-3.045**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-1.510				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-3.818**	**-2.968**	**-2.981**	**-3.012**	**-3.045**
	waarvan incidenteel	53	0	0	0	0
	waarvan structureel	-3.871	-2.968	-2.981	-3.012	-3.045
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	0	0	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	-5	0	0	0	0
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-3.823**	**-2.968**	**-2.981**	**-3.012**	**-3.045**
	waarvan incidenteel	53	0	0	0	0
	waarvan structureel	-3.876	-2.968	-2.981	-3.012	-3.045
Programma 3. Economie	**Start begrotingsjaar 2025**	**52**	**111**	**114**	**114**	**117**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-57				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-5**	**111**	**114**	**114**	**117**
	waarvan incidenteel	45	0	0	0	0
	waarvan structureel	-50	111	114	114	117
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	0	0	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	-76	-142	-142	-142	-142
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-81**	**-31**	**-28**	**-28**	**-25**
	waarvan incidenteel	45	0	0	0	0
	waarvan structureel	-126	-31	-28	-28	-25
Programma 4. Onderwijs	**Start begrotingsjaar 2025**	**-1.040**	**-996**	**-1.000**	**-1.011**	**-1.029**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-18				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-1.058**	**-996**	**-1.000**	**-1.011**	**-1.029**
	waarvan incidenteel	20	0	0	0	0
	waarvan structureel	-1.078	-996	-1.000	-1.011	-1.029
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	0	0	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	10	10	-15	-15	-15
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-1.068**	**-986**	**-1.015**	**-1.026**	**-1.044**
	waarvan incidenteel	20	0	0	0	0
	waarvan structureel	-1.068	-986	-1.015	-1.026	-1.044

			*) Meerjarenbegroting 2026-2029			
Stand van zaken per programma (x € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	**Start begrotingsjaar 2025**	**-2.594**	**-2.687**	**-2.683**	**-2.748**	**-2.830**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-14				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-2.608**	**-2.687**	**-2.683**	**-2.748**	**-2.830**
	waarvan incidenteel	105	0	0	0	0
	waarvan structureel	-2.713	-2.687	-2.683	-2.748	-2.830
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	0	0	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	100	-1	-1	-1	-1
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-2.508**	**-2.688**	**-2.684**	**-2.749**	**-2.831**
	waarvan incidenteel	**105**	0	0	0	0
	waarvan structureel	**-2.613**	-2.688	-2.684	-2.749	-2.831
Programma 6. Sociaal domein	**Start begrotingsjaar 2025**	**-13.489**	**-14.409**	**-14.493**	**-14.792**	**-15.096**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-310				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025		8			
	Stand voor 2e berap 2025	**-13.799**	**-14.401**	**-14.493**	**-14.792**	**-15.096**
	waarvan incidenteel	-453	-116	0	0	0
	waarvan structureel	-13.346	-14.286	-14.493	-14.792	-15.096
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	88	80	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	-314	-7	14	10	14
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-14.025**	**-14.328**	**-14.479**	**-14.782**	**-15.082**
	waarvan incidenteel	**-365**	-36	0	0	0
	waarvan structureel	**-13.660**	-14.293	-14.479	-14.782	-15.082
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	**Start begrotingsjaar 2025**	**-715**	**-641**	**-661**	**-598**	**-557**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-495				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-1.210**	**-641**	**-661**	**-598**	**-557**
	waarvan incidenteel	428	0	0	0	0
	waarvan structureel	-1.638	-641	-661	-598	-557
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	0	0	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	142	-548	-166	-13	-13
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-1.068**	**-1.189**	**-827**	**-611**	**-570**
	waarvan incidenteel	**428**	0	0	0	0
	waarvan structureel	**-1.496**	-1.189	-827	-611	-570
Programma 8. VHROSV	**Start begrotingsjaar 2025**	**-1.741**	**-1.550**	**-1.548**	**-1.609**	**-1.689**
	Begr. Wijz t/m 1ste Berap 2025	-354				
	Begr.wijz -Jaarrekening 2024					
	Begr.wijz-Baten-Lasten ongesaldeerd					
	Begr.wijz-Raad april 2025					
	Begr.wijz-Raad september 2025					
	Stand voor 2e berap 2025	**-2.095**	**-1.550**	**-1.548**	**-1.609**	**-1.689**
	waarvan incidenteel	11	-70	0	0	0
	waarvan structureel	-2.106	-1.480	-1.548	-1.609	-1.689
Wijziging 2e berap 2025	incidenteel	175	-175	0	0	0
Wijziging 2e berap 2025	structureel	-1	0	0	0	0
	NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**-1.920**	**1.235**	**1.548**	**1.609**	**1.689**
	waarvan incidenteel	**186**	-245	0	0	0
	waarvan structureel	**-2.106**	-1.480	-1.548	-1.609	-1.689
Totaal inclusief begrotingswijzigingen vóór 2e berap	**Totaal programma's**	**-2.557**	**-651**	**350**	**105**	**480**
	waarvan incidenteel	1.918	-111	91	161	211
	waarvan structureel	-4.474	-541	259	-56	269
MUTATIES Begrotingswijziging 2e Berap 2025	**Totaal mutaties**	**2.084**	**-58**	**-138**	**32**	**-14**
	waarvan incidenteel	408	-165	-75	0	0
	waarvan structureel	1.676	107	-63	32	-14
NIEUW SALDO na 2e Berap 2025	**Totaal programma's**	**-473**	****) -710**	**212**	**137**	**466**
	waarvan incidenteel	2.326	-276	16	161	211
	waarvan structureel	-2.799	-434	196	-24	255

*) Onder voorbehoud na vaststelling meerjarenbegroting 2026-2029
**) meerjarige saldi zie Oplegnotitie bij begroting 2026-2029

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Bestuur en organisatie, Samen Doen
Wethouder Rombouts	Belastingen, Planning en Controlcyclus, Financiën

Wat gaan we doen?

0.1 Bestuur

Ambities:
Samenwerken met andere gemeenten als het meerwaarde heeft.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Meerwaarde bereiken door samenwerking met andere Kempengemeenten.	A.1	Samen met de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel stellen we een Ontwikkelstrategie voor de Kempen op die zich richt op het thema's wonen, werken, mobiliteit en brede welvaart. Eind 2024 wordt het voorkeurskeursscenario ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden. In 2025 werken we verder aan dit voorkeursscenario en starten we met de uitvoering daaraan. Hiervoor wordt een Plan van Aanpak opgesteld. Eind 2024/begin 2025 vindt de evaluatie plaats van de op 1 juli 2023 vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.
B	Op thema's die zich daarvoor lenen samenwerken met andere gemeenten.	B.1	We onderzoeken de mogelijkheden om (op thema's) efficiënter samen te werken binnen de Kempen en als subregio met de MRE.
		B.2	Als gemeente en subregio de Kempen werken we samen en dragen wij bij aan de opgaven en programma's van de MRE en Brainport.
		B.3	We intensiveren op thema's die zich daarvoor lenen de bestuurlijke contacten met alle aangrenzende buurgemeenten -ook in België- en ondersteunen de samenwerking over de grenzen heen door deelname aan BENEGO. Voor BENEGO worden nieuwe statuten vastgesteld (eind 2024/begin 2025).

Ambities:
Inwoners betrekken bij de lokale politiek.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	De politiek dichter bij de inwoners brengen.	C.1	We onderzoeken mogelijkheden voor het uitzenden van vergaderingen of andere bijeenkomsten vanuit een andere locatie dan de raadzaal. Daar waar mogelijk worden openbare beeldbepalende bijeenkomsten nu al op locatie georganiseerd.
D	Jongeren dichter bij de politiek brengen.	D.1	De leerlingen van de basisscholen (groep 7 en 8) blijven betrokken door het organiseren van het spel Democracity. We willen ook jongeren bij de politiek betrekken door het organiseren van laagdrempelige bijeenkomsten in de kernen van de gemeente.

Ambities:
Samen Doen continueren.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Een vervolg geven aan Samen Doen.	E.1	Voor 1 januari 2027 is het verplicht een nieuwe organisatiebrede Participatieverordening vast te stellen, waarbij de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid en het zogenoemde 'uitdaagrecht' wordt geregeld. In deze nieuwe Participatieverordening wordt ook de samenhang met Samen Doen betrokken. We onderzoeken de mogelijkheden om deze Participatieverordening samen met de inwoners vorm te geven.

0.2	Burgerzaken		
Ambitie: Dienstverlening loket Burgerzaken laten aansluiten bij behoeften inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Dienstverlening van het loket Burgerzaken laten aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.	A.1	Regulier werk.

0.4	Overhead		
Ambities: Actieve communicatie in begrijpelijke, toegankelijke taal.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Onze inwoners actief informeren en daarbij communiceren in heldere, begrijpelijke taal.	A.1	We geven uitvoering aan de actiepunten afkomstig uit het onderzoek naar de ervaringen van inwoners met betrekking tot onze website. Op deze manier optimaliseren we onze website doorlopend. De focus blijft op proactieve communicatie.
B	Als gemeentelijke organisatie laten zien wie we zijn, waar we voor staan en waar we mee bezig zijn.	B.1	We kijken naar nieuwe mogelijkheden om onze inwoners te bereiken en zetten tegelijkertijd de kanalen die we al hebben in om als organisatie te laten zien wie we zijn, waar we voor staan en wat we doen. Daarnaast laten we in 2025 meer zien van wat er zich afspeelt binnen het gemeentehuis.
C	Toegankelijke communicatievormen voor alle inwoners.	C.1	We zetten onze (sociale) media op een efficiënte manier in die past bij de functies die deze media hebben. Hierdoor optimaliseren we ons bereik en proberen we voor alle inwoners toegankelijk te zijn. Hiervoor gaan we nog nauwer samenwerken op het gebied van inclusie om toegankelijke communicatie actief te blijven borgen in de organisatie.
Ambities: Dienstverlening op niveau.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
D	We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen en managen daarbij de verwachtingen van onze inwoners.	D.1	We geven uitvoering aan de actiepunten afkomstig uit het onderzoek naar (telefonische) bereikbaarheid en dienstverlening uit 2024.
Ambities: Informatiehuishouding op orde.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Onze informatiehuishouding is op orde, daarbij beschermen we de informatie zo goed als mogelijk en hebben aandacht voor de dienstverlening naar onze inwoners.	E.1	Met de I-visie die in 2024 vorm heeft gekregen zorgen we ervoor dat het uitgangspunt ‘informatiehuishouding op orde’ centraal blijft staan. De implementatie van Microsoft 365 zal in 2025 de nodige aandacht vragen, maar zal ook leiden tot meer inzicht en grip op de informatiehuishouding en daarmee de dienstverlening ten goede komen. Voor de inwoners is het mogelijk om digitaal aanvragen in te dienen via e-formulieren. We werken aan eenvoudige en begrijpelijke e-formuleren, waarbij we aandacht hebben voor de administratieve lastendruk voor burgers en bedrijven.
F	Inzetten op deregulering van regels en vereenvoudiging van processen.	F.1	Deregulering en vereenvoudiging van processen is een doorlopend (en tijdrovend) proces. We controleren jaarlijks de bestaande beleidsregels of deze nog actueel en/of nodig zijn. Het eenvoudiger/begrijpelijker formuleren van verordeningen krijgt (gelukkig) ook landelijk steeds meer aandacht. De VNG is gestart met het eenvoudiger formuleren van de eerste verordeningen.

0.6	OZB		
Ambitie: OZB-verhogingen beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025

A	Belastingopbrengsten op peil houden.	A.1	Om onze dienstverlening op peil te houden wordt een extra verhoging van de OZB-opbrengst met 23% voorgesteld. Hiermee komt Reusel-de Mierden uit op het landelijk gemiddelde van de tarieven uit 2024.

0.8 Overige baten en lasten			
Ambitie: Sluitende begroting en kosten beheersbaar houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een structureel sluitende begroting.	A.1	Inzet algemene reserve ter overbrugging naar een sluitende begroting, met inachtneming van voldoende solvabiliteit en afdekking risico's. Noodzakelijke ombuigingen zullen verder worden onderzocht voor de begroting 2026.
B	Gebruik maken van subsidiemogelijkheden om eigen gestelde doelen te realiseren.	B.1	Een subsidie-adviesbureau ondersteunt ons hierbij.

Beleidsverantwoording:

0.1-A.1 Meerwaarde bereiken door samenwerking met andere Kempengemeenten.

De gemeenteraden van Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden hebben in december 2024 de Kempische ontwikkelstrategie unaniem vastgesteld. De gemeente Eersel heeft een afwijkend raadsbesluit hierin genomen. De gemeenten Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden hebben een impactbeoordeling laten opstellen om in kaart te brengen wat de gevolgen en consequenties van het besluit van de gemeenteraad van Eersel op onze gemeenten en de regio heeft. De raden zijn in de zomer middels een RIN hierover geïnformeerd.

0.4-E.1 Informatiehuishouding op orde

De besluitvorming over de i-Visie Informatiebeheer door de gemeenteraad heeft vertraging opgelopen (terug verwijzing na commissie inwoners). De besluitvorming zal op 28 oktober 2025 plaatsvinden. Ook de daadwerkelijke implementatie van Microsoft 365 vindt in 2026 plaats.

Majeure thema's:

Huisvesting

Gesprekken met de directie van de GRSK omtrent huisvesting MD zijn in een vergevorderd stadium. Het plan is om medio zomervakantie 2026 het onderdeel MD van de GRSK te huisvesten met 50 extra werkplekken. Verbouwing van de plint in het gemeentehuis is daar een onderdeel van. Ter besluitvorming is dit met een apart voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. Ook ligt er een aanbod vanuit RDM bij de directie van de GRSK om per 1 februari 2026 alvast tijdelijke huisvesting voor circa 20 werkplekken MD te realiseren.

HR21

Op dit moment zijn we, in samenwerking met de andere Kempengemeenten, volop bezig met de implementatie van HR21, het nieuwe functiewaarderingssysteem voor de gemeentelijke organisatie. De werkzaamheden verlopen volgens de vooraf opgestelde planning. De verwachting is dat de implementatie afgerond zal zijn op 1 januari 2026. Tot die tijd blijven we scherp monitoren en waar nodig bijsturen. Er is aandacht voor de communicatie en begeleiding richting medewerkers en leidinggevenden, zodat iedereen goed geïnformeerd wordt over wat de implementatie betekent voor zijn of haar functie. Het nieuwe functieboek gaat met terugwerkende kracht in per 1 januari 2025.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de investeringskredieten programma 0.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Algemene uitkering € 1.272.000, voordeel, structureel in 2025)

De begroting 2025 was gebaseerd op de meicirculaire 2024 en in de 2e berap 2024 bijgesteld op basis van de septembercirculaire 2024. Nu stellen we de ramingen bij op basis van de decembercirculaire 2024, meicirculaire 2025 en septembercirculaire 2025.

Hiervan is € 265.000 voor cluster Participatie, Compensatie voor tekorten uit het verleden € 613.000, € 265.000 aan decentralisatieuikeringen (DU), zoals DU Omgevingswet € 119.000, DU Landelijke beëindiging veehouderijen € 93.000 en DU Spreidingswet (€ 27.000) en € 129.000 aan overige factoren.

De ramingen voor de jaren 2026 en verder zijn in de meerjarenbegroting 2026-2029 opgenomen op basis van de meicirculaire 2025, zodat daarop alleen nog aanpassing plaatsvindt op basis van de septembercirculaire 2025. Hierover informeren wij uw raad middels een oplegnotitie.

De belangrijkste wijziging vanuit de septembercirculaire is dat in 2026 eenmalig aan de DU is toegevoegd een bedrag voor CDOKE (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) ter vervanging van de gelijknamige SPUK voor € 475.000. De middelen komen ook beschikbaar voor 2027 t/m 2030, maar op welke

wijze is nog niet bepaald. Voor 2026 nemen we een stelpost op van € 375.000 voor uitvoeringskosten, bovenop de reeds begrote kosten voor deze activiteiten.

Opleidingsbudget (€ 50.000, voordeel, structureel in 2025)
De daadwerkelijke opleidingskosten zijn lager uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. Hiervoor zijn meerdere verklaringen. Er is kritisch gekeken naar opleidingsaanbieders en of opleidingen/trainingen in gezamenlijkheid kunnen worden afgenomen zodat er reductie is in de opleidingskosten. Daarnaast is er in het kader van onboarding en het behoud van medewerkers nog geen definitieve keuze gemaakt voor een nieuwe e-learning aanbieder. Hierdoor zijn op dit vlak nog geen kosten gemaakt in 2025, wat eveneens bijdraagt aan het lagere totaalbedrag.

Personeelskosten € 200.000, voordeel, structureel in 2025) (€ 75.000, voordeel, structureel in 2026 en verder)
In 2025 zijn in het kader van robuust maken van de organisatie de vacatures grotendeels ingevuld. Ook lukt het nog, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, om de vrij gekomen vacatures door het verloop van medewerkers en pensionering weer in te vullen. Om alle (specialistische) taken en projecten te kunnen blijven realiseren dient ook nog ingehuurd te worden. Bij de salariskosten wordt een voordeel verwacht doordat de werkelijke kosten lager zijn dan begroot. Daarvoor zijn drie verklaringen. Ten eerste doordat de in april 2025 vastgestelde CAO 2025-2027 een lagere indexering laat zien. Ten tweede door een lager percentage sociale lasten in 2025 en ten derde dat er gemiddeld vier vacatures open staan door het verloop en nog niet invullen van het personeel.

Bij de inhuurkosten wordt een nadeel verwacht doordat de werkelijke kosten hoger zijn dan begroot. De inhuur kan enerzijds gedekt worden uit de investeringskredieten, de grondexploitaties en subsidies. Anderzijds uit het begrote inhuurbudget in de exploitatie. Ook door de (nog) niet ingevulde vacatures ontstaat ruimte om de inhuur te dekken.

Ook is bij Burgerzaken in het kader van het borgen van kwaliteit en continuïteit sprake van een tijdelijke dubbele bezetting. Deze bezetting kan gedekt worden door een bedrag te onttrekken aan de reserve mobiliteitsbevordering en uit de reserve spaarverlof (voor 2025: € 5.200 resp. € 5.200 en voor 2026: € 23.200 resp. €23.200)

In 2025 is besloten om twee inhuurkrachten om te zetten naar een vaste formatieplaats. Als gevolg daarvan kan voor 2026 ev. het betreffende inhuurbudget vrijvallen voor een bedrag van € 75.000.

HR21 is naar verwachting ultimo 2025 volledig ingevoerd. De financiële consequenties voor 2025 zijn € 35.000. De effecten voor 2026 en verder zijn reeds in de begroting 2026 en verder opgenomen.

Per saldo met een voordeel op salariskosten en een nadeel op inhuurkosten en HR21 wordt naar verwachting ultimo 2025 een voordeel verwacht van € 200.000.

Kapitaallasten (€ 300.000, voordeel, structureel in 2025)
Omdat nog niet alle investeringen zijn uitgevoerd is er sprake van een onderschrijding op de kapitaallasten. Naar verwachting zal dat ultimo 2025 een voordeel opleveren van € 250.000.

Verzekeringen (€ 24.000, voordeel, structureel in 2025)
De werkelijke premiekosten komen lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de totale premie van de brandverzekering en de bedrijfswagenpark- en landmaterieelverzekering in 2025 lager is uitgevallen. De begroting kan daarom met € 24.000 naar beneden worden bijgesteld. Voor 2026 en verder is dit voordeel al verwerkt in de begroting 2026-2029. We zijn op dit moment aan het onderzoeken of we voor de brand/eigendommenverzekering in 2027 aansluiten bij het Risicobeheerfonds waarbij meerdere gemeenten zich aansluiten.

Betaalde rente (€ 47.600, voordeel, structureel in 2025)
We verwachten dat de rente over de opgenomen geldleningen aan het einde van het jaar lager uitkomt dan begroot. Om die reden kan het begrote bedrag voor 2025 met € 47.600 naar beneden worden bijgesteld.

Ontvangen rente (€ 47.000, nadeel, structureel in 2025)
De verwachting is dat de ontvangen rente lager uitkomt dan begroot. Dit komt door een lagere creditrente en er was het hele jaar minder geld gestald bij de schatkist. Daarom kan het begrote bedrag voor 2025 met € 47.000 naar beneden worden bijgesteld.

Onroerende zaakbelasting (€ 145.000, voordeel, structureel vanaf 2026)
Het vaststellen van het bestemmingsplan Zwartven, zoals hierboven beschreven, zorgt voor een waardestijging van de woningen in dit gebied. Vanaf 2026 verwachten we hierdoor een meeropbrengst OZB van € 145.000. De daadwerkelijke waardestijging van de woningen zal blijken bij de taxatie voor de onroerende zaakbelasting 2026. Op termijn zou de opbrengst nog kunnen stijgen doordat er mogelijk nog extra woningen in dit gebied worden gerealiseerd. Hier wordt in de begroting vooralsnog geen rekening mee gehouden.

Inkoop/kosten Bizob (€ 25.000, nadeel, structureel in 2025)
Er worden door Bizob meer uren ingezet voor onze gemeente dan vooraf begroot. Voornaamste redenen hiervoor zijn: het voorkomen van (aanbestedings)onrechtmatigheid, een toename van het aantal aanbestedingstrajecten en een toename van het gebruik van de Helpdesk van Bizob.

Organisatieontwikkeling: Budgetoverheveling (€ 70.000 van 2025 naar 2026)
Voor 2025 is er € 100.000 begroot voor de bekostiging van de projecten in het kader van de organisatieontwikkeling. In 2025 besteden we hiervan € 30.000 voor projecten in het kader van Samen Doen, toekomst organisatie, projectmatig werken en het management development traject.
In 2026 verwachten we € 70.000 te besteden aan het vervolg van de projecten toekomst organisatie, teamontwikkeling, organisatie brede competenties en procesmatig werken

Reisdocumenten (€ 10.000, voordeel, structureel in 2025 en verder)
Van 2024 tot 2028 zullen er meer paspoorten aangevraagd worden doordat de geldigheidstermijn in 2014 is verlengd. Dit was al meegenomen in de begroting maar de inkomsten zijn nog hoger dan begroot. Vanaf 2029 zal dit weer afnemen.

Rijbewijzen (€ 12.000, voordeel, structureel in 2025 en 2026)
Er zijn meer rijbewijzen aangevraagd dan geraamd. Op basis van de ramingen van het RDW wordt voor 2026 ook een voordeel verwacht.

Huisvesting: huurontvangsten (€ 34.000, nadeel, structureel in 2025) (€ 16.000, voordeel, structureel in 2026 en verder)
In de begroting 2025 was via spoor 1 al rekening gehouden met € 50.000 huurinkomsten van MD. Deze worden over 2025 nog niet ontvangen. Daarentegen waren de inkomsten van vluchtelingenwerk en Buurtzorg te laag begroot, wat een meerjarig voordeel oplevert van € 16.000.

Automatisering – bijdrage aan GRSK (€ 32.000, voordeel, structureel in 2025)
Aan de hand van de begroting GRSK kunnen de kosten in 2025 met € 32.000 naar beneden bijgesteld worden.

Proceskosten bezwaarschrift (€ 1.300, nadeel, incidenteel in 2025)
Het college heeft besloten om de proceskostenvergoeding van € 1.300 toe te kennen aan een bezwaarmaker.

Gebiedsontwikkeling: budgetoverheveling (€ 75.000 van 2025 naar 2026, en € 75.000 van 2026 naar 2027)
De gebiedsontwikkeling Reusel-west is nog niet gestart. Budgetoverheveling is nodig zodat dit in 2026 en 2027 verder kan worden opgepakt. Budget van 2025 wordt overgeheveld naar 2026 en het budget 2026 wordt overgeheveld naar 2027.

Ontwikkelingsstrategie: (€ 15.000, voordeel, structureel in 2025)
Het budget in het kader van plan van aanpak uitvoeringsprogramma voorkeurscenario ontwikkelingsstrategie zullen in 2025 niet geheel besteed worden. Dit budget kan voor 2025 naar beneden worden bijgesteld.

Ruimtelijk beheer (€ 67.000, structureel, nadeel in 2025) (€ 40.000 structureel, nadeel in 2026 en verder)
In 2025 verwachten we een overschrijding van het budget. Dit wordt veroorzaakt door een nagekomen factuur van BPM (€ 19.000) van een voertuig waarbij uit overleg met de Belastingdienst bleek dat er (in tegenstelling tot eerder gedacht) toch BPM is verschuldigd, en aankopen van divers veiligheidmaterieel. Daarnaast zijn de brandstofkosten en onderhoudskosten hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de uitbreiding van het wagenpark en gestegen brandstofprijzen in de afgelopen jaren. De bijstelling voor de jaren 2026 en verder bedraagt € 40.000.

Bijdrage nadelig resultaat VRBZO 2024 (€ 20.000, nadeel, structureel in 2025)
Het financieel jaarresultaat van de VRBZO was in 2024 € 1.154.200 negatief. Belangrijkste oorzaken van dit resultaat zijn een extra dotatie aan de FLO (Functioneel Leeftijdsontslag: regeling voor vroegtijdig uittreding) voorziening en hogere loonkosten. Dit laatste vooral doordat meer medewerkers dan verwacht hun bovenwettelijk verlof in de verlofspaarregeling hebben ingebracht.
Conform de richtlijn uit de beleidsnotitie kaders P&C 4-GR wordt het jaarresultaat in principe gemuteerd op de algemene reserve. In de financiële uitwerking van bestuurlijke deelopdracht 1 zijn onttrekkingen uit de algemene reserve opgenomen. Door onttrekking vanwege het jaarresultaat 2024 ontstaat hierdoor mogelijk in de toekomst een negatieve reserve, wat niet is toegestaan.
Na besluit door het Algemeen Bestuur (AB) is ervoor gekozen om eenmalig af te wijken van standaard beleid en het jaarresultaat 2024 direct te laten aanvullen door gemeenten. Na besluit door het AB is het jaarresultaat 2024 als vordering onder de vlottende activa op de balans geplaatst, en is het bedrag gefactureerd bij gemeenten conform de financiële verdeelsleutel. Het bedrag gaat bij gemeenten in de jaarrekening 2025 landen. Bij deze optie was geen wijziging van de begroting en geen zienswijze traject nodig. Deze optie werd als de meest zuivere gezien in de huidige onzekere financiële tijdsgeest en gelet op de (financiële) situatie van de organisatie. De Provincie heeft als toezichthouder deze lijn ondersteund.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-8.100
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-920
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	145
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	615
Totaal lasten	**-8.260**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	31.239
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	1.193
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	1.224
Totaal baten	**33.656**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**25.396**
Totaal effect Berap incidenteel	**145**
Totaal effect Berap structureel	**1.839**

Programma 1. Veiligheid

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Crisisbeheersing en brandweer Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer			
Ambities: Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze brandweer hulpdiensten.	A.1	Onderwerp wordt actueel gehouden op de bestuurlijke agenda in de Veiligheidsregio. We continueren alternatieven, zoals de first responder, en ondersteunen nieuwe initiatieven, zoals dynamisch alarmeren van de brandweer, zodat de snelste en/of meest geschikte brandweereenheid wordt ingezet op een incident. Daarnaast stimuleren we maatregelen in het kader van zelfredzaamheid van onze inwoners.
Ambities: Risico op natuurbranden beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	Het borgen van een goede samenwerking met omliggende gemeenten en voorlichting geven aan inwoners op het gebied van natuurbranden.	B.1	Met de omliggende gemeenten is ook in 2025 overleg over het risico op natuurbranden en hoe te handelen. Om onze inwoners alert te maken op het voorkomen van natuurbranden, kunnen we ook in 2025 gebruik maken van een toolkit samengesteld door de Veiligheidsregio waaruit gemeenten kunnen putten om dezelfde boodschap en handreikingen aan inwoners te kunnen delen (bv. een hitte protocol).

1.2 Openbare orde en veiligheid			
Ambities: Dekkend buurtpreventienetwerk.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een dekkend buurtpreventienetwerk in alle kernen.	A.1	We blijven werken aan een dekkend netwerk voor buurtpreventie. Dit doen we door de gehouden acties te vermelden op de website en/of sociale media. Ook organiseren we jaarlijks een bijeenkomst om de betrokkenheid te bevorderen. Wijkagenten geven bekendheid aan buurtpreventie als ze bij inwoners op bezoek naar aanleiding van bijv. inbraak of bij andere gelegenheden die zich daarvoor lenen.
Ambities: Goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	De inzet van onze buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) is primair gericht op leefbaarheid: een schone en veilige leefomgeving voor onze inwoners.	B.1	De BOA's zijn zichtbaar aanwezig in onze kernen. We zetten in op de ingeslagen weg in het verbeteren van de afstemming en samenwerking met andere opsporingsdiensten, zoals de politie.
C	Een goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid, alsmede met zorgpartners, uit het oogpunt van vroeg-signalering en preventie 'voorkomen is beter dan genezen'.	C.1	We zetten bestaande samenwerkingen voort, zoals het Kempen Interventie Team (KIT), Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en het Zorg- en veiligheidshuis.

Ambities: Verhogen weerbaarheid en meldingsbereidheid, ook op het gebied van digitale veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
D	Verhogen van de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid.	D.1	Eind 2024 wordt binnen de Kempen het Uitvoeringsplan Veiligheid basisteam De Kempen herzien. Daarin zullen de acties voor 2025/2026

			voorkomen. Daarna zal ook een jaarplanning voor team Veiligheid komen voor 2025. Dan wordt duidelijk welke acties uitgezet gaan worden.
E	Bewustwording van onze inwoners op het gebied van digitale veiligheid (cybercrime, cybersecurity) verhogen.	E.1	Digitale veiligheid is een van de prioriteiten in het RVP (Regionaal Veiligheidsplan) en IVP (Integraal Veiligheidsplan). In 2025 gaan we uitvoering geven aan het verhogen van bewustwording digitale veiligheid voor doelgroepen (bijv. ouderen en jeugd).

Beleidsverantwoording:
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de planning in programma 1.

Majeure thema's:
Er zijn geen majeure thema's in programma 1.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de investeringskredieten in programma 1.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Tijdelijke verhoging Backbone Academy (€ 7.600, nadeel, structureel in 2025)
In verband met onrust onder de jongeren (tot 23 jaar) in de gemeente, werd het ter bescherming van de openbare orde noodzakelijk geacht de uren van Backbone Academy in ieder geval tot en met 12 oktober 2025 tijdelijk op te hogen met 8 uur per week. Dit resulteert in een financiële bijstelling voor 2025 van € 4.600.
Tevens heeft Backbone Academy tijdens Reusel Kermis extra uren ingezet. Dit met als doel om tijdig onrust onder de jeugd te signaleren en hierop in te grijpen waar mogelijk. Dit resulteert in een financiële bijstelling voor 2025 van € 3.000.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-1.532
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-55
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-25
Totaal lasten	**-1.612**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	64
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-15
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	5
Totaal baten	**53**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-1.558**
Totaal effect Berap incidenteel	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-20**

Programma 2. Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte
Wethouder Rombouts	Bereikbaarheidsagenda, GVVP, slimme mobiliteit, openbaar vervoer

Wat gaan we doen?

2.1 Verkeer en vervoer			
Ambities: Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Het zwaar vracht- en landbouw verkeer weren uit Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde.	A.1	In voorjaar 2025 is de voorbereiding van de reconstructie dorpskern Hooge Mierde weer opgepakt. De uitvoering zal in voorjaar 2026 starten. Lage Mierde wordt in juni 2025 opgeleverd. Voor Hulsel is uitvoering voorzien in 2026 – 2027. Op dit moment zijn we ten aanzien van deze laatste nog bezig met de aankoop van grond voor waterafvoer/-berging. Notabene tot het moment dat de grond ten behoeve van waterberging aangekocht is starten we nog niet met de particpatie en verdere voorbereiding.
B	Doorgaand verkeer uit de kern van Reusel weren.	B.1	Eind 2024 hebben we van het Centrumplan deelproject Kerkplein uitgevoerd. (€60.000,=). Voor 2025 en 2026 staan de deelprojecten Markt en Wilhelminalaan op de planning.
C	Het Beleven veiliger en aantrekkelijker maken voor langzaam verkeer.	C.1	Aan diverse oplossingsrichtingen kleven voor- en nadelen. We onderzoeken nog steeds op welke wijze het beste het doel bereikt kan worden. In 2025 is daarover een besluit genomen.
D	Goede bereikbaarheid van onze gemeente vanaf de snelweg.	D.1	In 2025 zal de ambtelijke organisatie de studie ‘bereikbaarheid Reusel vanaf de snelweg’ verder oppakken. Deze studie is ten tijde van de behandeling van de begroting net opgestart. Ten aanzien van de reconstructie van de N284 (opdrachtgever Provincie) lopen in 2025 de omgevingsprocessen en onderzoeken. In de periode 2025-2027 lopen de omgevingsprocedures. Na het projectbesluit start de aanbesteding.
E	Veilige fietsverbindingen voor schoolgaande jeugd, naar bedrijventerreinen en het stedelijk gebied.	E.1	In 2025 zal -wanneer er lichtmasten vervangen worden- de armatuur vervangen worden naar LED. Ook op plekken waar jeugd fietst van en naar school -en waar de lichtnorm verordonneert dat er lichtmasten gesitueerd dienen te zijn- zullen lichtmasten bijgeplaatst worden.
F	Sleutelstraat-Weijereind veilig inrichten voor het langzaam verkeer.	F.1	Zoals gecommuniceerd is via de raadsinformatienota van 6 augustus 2024 (nr. 24.15767) zal er geen vrijliggend fietspad aangelegd worden aan de Sleutelstraat/ Weijereind.
G	Een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de inwoner zich veilig voelt in het openbaar gebied.	G.1	Ook in 2025 zal gestalte gegeven worden aan het beleidsplan Openbare Verlichting en zal de doelstelling 50% energiereductie 2030 verder vormgegeven worden.

Ambitie: Alternatieve parkeermogelijkheden en meer groen op dorpspleinen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	Een kwaliteitsimpuls voor de dorpspleinen in de kernen.	H.1	In 2024 is het Dorpsplein te Lage Mierde vergroend en aantrekkelijker gemaakt (doorloop in 2025). In 2026 wordt het Myrthaplein te Hooge Mierde vergroend en verbeterd qua beeldkwaliteit. Hier wordt werk-met-werk gemaakt door de vergroening te combineren met het verkeersproject afwaarderen zwaar verkeer centrum Hooge Mierde.

2.5 Openbaar vervoer			
Ambitie: Goed openbaar vervoer voor onze inwoners op de agenda houden en de busverbinding richting Tilburg verbeteren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Goede bereikbaarheid van onze gemeente met het openbaar vervoer.	A.1	In 2025 wordt de laatste hand gelegd aan de nieuwe concessie Zuidoost-Brabant. Per december 2026 zal lijn 143 mogelijk door een nieuwe busvervoerder gereden gaan worden. Voor lijn 319 naar Eindhoven is Reusel-de Mierden in Kempenverband aan het kijken hoe de busverbindingen verbeterd kunnen worden. In dat kader wordt er gekeken om een nieuw knooppunt in Eersel te creëren. Dit laatste zal ook afhankelijk zijn naar aanleiding van de resultaten in 2024 van het grote mobiliteitsonderzoek. De resultaten zijn bekend, maar nog niet verwerkt omdat Eersel geen knooppunt van het HOV wil zijn. Bestuurlijk wordt er nog besproken wat de vervolgstappen zullen zijn.
B	Openbaar vervoer verbinding richting Tilburg verbeteren.	B.1	De gemeente zal zich samen met de gemeenten Hilvarenbeek en Tilburg tot het uiterste inspannen om de buslijn 143 te verbeteren qua busritten. Rijcomfort en busritten in de daluren en de weekenden zijn daarbij de voornaamste items. De gemeente is niet de concessiehouder dus is hierbij afhankelijk van de provincie Noord-Brabant.

Beleidsverantwoording:

2.1-D.1 Goede bereikbaarheid van onze gemeente vanaf de snelweg.

Met betrekking tot de N284-reconstructie is Provincie Noord-Brabant de opdrachtgever. Het project is opnieuw gestart na goedkeuring van het ‘Voorkeursalternatief’ door gemeente Bladel. In het laatste kwartaal van 2025 lopen nog de laatste omgevingsprocessen en onderzoeken. In de periode 2025-2027 lopen de omgevingsprocedures. Na het projectbesluit start de aanbesteding. Hiervoor hebben wij een bestemmingsreserve gevormd om de bijdrage van onze gemeente uit te financieren. Het geschatte bedrag was oorspronkelijk € 450.000. Op basis van nieuwe budgetraming vanuit de stuurgroep N284 is de nieuwe raming € 543.000. Dit zal in de jaarrekening 2025 worden verwerkt. Uw raad is hierover mondeling geïnformeerd.

2.1-G.1 Een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de inwoner zich veilig voelt in het openbaar gebied.

Naar aanleiding van meer losse adviezen die noodzakelijk zijn voor de instandhouding van de straatverlichting ontstaat er mogelijk eind 2025 een overschrijding. Omdat in de vroege planfase van een project of voor beheer externe lichtmetingen gewenst zijn kunnen deze extra kosten de komende jaren -gezien de projectvoorraad van onze gemeente- structureel worden.

2.5-A.1 Goede bereikbaarheid van onze gemeente met het openbaar vervoer.

Hoog Waardig Openbaar onderzoek

Het Hoogwaardig openbaarvervoersonderzoek is inmiddels door het adviesbureau afgerond. De subsidieverantwoording is verstuurd aan de provincie Noord-Brabant. We zijn nu in afwachting van de vaststelling door de provincie. Op basis van deze vaststelling rapporteren we de financiële eind stand van zaken in de jaarrekening 2025.

2.5-B.1 Openbaar vervoersverbinding Tilburg.

De concessie van de bus richting Tilburg verloopt per december 2026.
In de nieuwe concessie Oost (buslijn van Reusel naar Tilburg) die per 13 december 2026 van start gaat, wordt de bedieningsperiode uitgebreid naar alle dagen van de week en langer over de dag. De frequentie wordt verhoogd en de lijn gaat voorlopig door de kernen Lage Mierde en Hooge Mierde. In de ochtend- en avondspits gaat de bus twee maal per uur rijden. In de spits zal een extra lijn gaan rijden van Reusel via Hilvarenbeek naar Stappegoor in Tilburg.

Majeure thema's:

2.1-B.1 Doorgaand verkeer uit de kern van Reusel weren.

De voorbereidingen en werkzaamheden voor de realisatie van de herinrichting van de Markt in Reusel liggen inmiddels op schema.
In het proces om zo ver te komen zoals we nu zijn er verschillende fouten geconstateerd die de nodige energie hebben gekost om alles rond te krijgen.
Zo is de voorbereiding van het bestek voor de riolering en de archeologische begeleiding niet naar behoren verlopen.
In financiële zin is het project weer in control door het vaststellen van een actuele grondexploitatie.
Met de ontwikkelaar dient vanwege aanpassingen aan het ontwerp nog een derde allonge op de overeenkomst worden vastgesteld en dient het ontwerp nog door de raad te worden geaccordeerd. Deze twee zaken zijn voorzien in het vierde kwartaal van 2025.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de investeringskredieten in programma 2.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de exploitatiebudgetten in programma 2.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-2.347
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-1.560
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-5
Totaal lasten	**-3.912**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	38
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	51
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-
Totaal baten	**89**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-3.823**
Totaal effect Berap incidenteel	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-5**

Programma 3. Economie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Rombouts	Economische zaken, bedrijventerreinen, weekmarkt, toerisme, belastingen
Wethouder van de Noort	Centrumplan Reusel

Wat gaan we doen?

3.1 Economische ontwikkeling

Ambities:
Economische groei en werkgelegenheid.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Stimuleren van duurzame economische ontwikkelingen.	A.1	Via Brainport, MRE en de subregio wordt ingezet op projecten die ertoe bijdragen om de economie van de maakindustrie en MKB te stimuleren. Dit gaat via projecten die bijdragen aan het ondernemersklimaat, zoals cursussen, betere bereikbaarheid en samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers
B	Profiteren van en bijdragen aan economische groei en werkgelegenheid.	B.1	Via Brainport Development, MRE en subregio leveren we onze bijdrage aan de belangrijkste economische thema's zoals gezonde arbeidsmarkt, onderwijs, energiecongestie en -transitie, mobiliteit, het MKB en de ontwikkelingen op de bedrijventerreinen Kleine Hoeven.

Ambities:
Samenwerking overheid – onderwijs – bedrijfsleven.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Samenwerking gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs behouden.	C.1	We ondersteunen techniekonderwijs op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
D	Heel de gemeente is in 2025 aangesloten op glasvezel.	D.1	De gemeente Reusel-De Mierden is per 31-12-2024 geheel voorzien van glasvezel in zowel de centra en woonwijken als buitengebieden.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Ambitie:
Voldoende ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven huisvesten op de juiste plek in de gemeente of regio.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Transformatie van bedrijventerreinen naar woningbouw.	A.1	In 2025 worden mogelijke transformatieverzoeken voor woningbouw of andere functies op bedrijfslocaties beoordeeld en getoetst. De ambitie is het onderzoek naar transformatie van bedrijventerrein Lange Voren naar woningbouw in 2025 af te ronden.
B	Uitbreiding bedrijventerrein Kleine Hoeven.	B.1	In- 2024 is de uitbreiding van fase twee goedgekeurd door de gemeenteraad. In 2025 gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor verdere uitbreiding van bedrijventerrein Kleine Hoeven.
C	Ontwikkeling nieuw aanbod bedrijfskavels in de Kempen.	C.1	De Kempen zet in op het accommoderen van de groei van de werkgelegenheid door autonome groei van de kempische bedrijven en doorontwikkeling van de slimme maakindustrie, zowel door revitaliseren van bestaande terreinen als uitbreidingsmogelijkheden met nieuwe locatie(s). Naar aanleiding van de resultaten uit onderzoek daarnaar, zal hier uitvoering aan gegeven worden.

D	Samenwerken in De Kempen.	D.1	De opgave voor bedrijventerreinen (Thema Werken) en de bereikbaarheid vormt een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie zal in 2025 verder worden uitgewerkt tot een voorkeursscenario, wat na vaststelling wordt uitgewerkt in een strategische koers op ruimtelijk, fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Ambitie: In contact staan met onze ondernemers door middel van informatievoorziening, onze accountmanagers en overleg met ondernemersverenigingen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een bereikbare weekmarkt in het centrum van Reusel.	A.1	Aanpassen marktterrein (uitvoering centrumplan Reusel).
B.	Stimuleren ondernemerschap.	B.1	Stimuleren van ondernemerschap in onze gemeente door overleggen met ondernemersverenigingen en met ondernemers en door fysieke bijeenkomsten.

3.4 Economische promotie			
Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	A.1	Er is een start gemaakt met het Centrumplan. In 2025 wordt dit verder uitgewerkt tot een bruisend en aantrekkelijk centrum, conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied. We geven vervolg aan de Detailhandsvisie en werken deze verder uit.
Ambitie: Aantrekkelijke gemeente zijn voor recreatie en toerisme.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	Recreatief aantrekkelijke gemeente zijn. .	B.1	Samen met Visit Bladel-Reusel-De Mierden uitvoering geven aan de recreatieve projecten van het Kempenbrede Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2 (UVP VTE 2). Aangezien de visie op VTE en het UVP VTE 2 in 2026 aflopen, zal er in 2025 een geactualiseerde visie VTE en bijbehorend UVP VTE 3 worden opgesteld.

Beleidsverantwoording:

3.2-A.1 Transformatie van bedrijventerreinen naar woningbouw

Er is nog steeds de ambitie om Lange Voren te transformeren naar woningbouw. Ten aanzien van de schaalsprong bezien we continu welke locaties kansrijk zijn voor transformatie. Dit vindt ook zijn plek in de nog vast te stellen omgevingsvisie.

3.2-B.1 Uitbreiding bedrijventerrein Kleine Hoeven

In 2025 lag het accent op de ontwikkeling van Kleine Hoeven II en zijn de mogelijkheden voor verdere uitbreiding bedrijventerrein Kleine Hoeven I en II nog niet onderzocht. Dit staat gepland voor 2026 (zie ook begroting 2026).

3.3-A.1 Een bereikbare weekmarkt in het centrum van Reusel

Uitvoering Markt gepland van september 2025 tot medio maart 2026. Er wordt gezocht naar een alternatieve locatie.

3.3-B-B.1 Stimuleren ondernemerschap

Jaarlijks wordt er aandacht besteed aan De Dag van de Ondernemer (3de vrijdag in november). Hier is in 2024 een start mee gemaakt.

Majeure thema's:

Er zijn geen majeure thema's in programma 3.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de investeringskredieten in programma 3.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Weekmarkt – Greenchoice (€ 19.000, voordeel, structureel in 2025 en verder)

Na de aanbesteding in 2023 zijn de energiekosten van de weekmarkt te hoog ingeschat. We kunnen daarom de energiekosten naar beneden bijstellen.

Regionale Programmering Werklocaties (RPW) (€ 10.000, voordeel, structureel in 2025)

Het ontwikkelen en uitvoeren van het Regionale Programmering Werklocaties (RPW) (onderzoek) is nog niet van start gegaan. We hebben de onderzoeken gezamenlijk met de 21 regiogemeenten opgepakt en uitgerold. Het budget kan daarom in 2025 vrijvallen.

Pacht (€ 34.000, nadeel, structureel in 2025) (€ 26.000, nadeel, structureel vanaf 2026)
Opbrengsten van de reguliere pacht in 2025 vallen lager uit dan begroot. Ten tijde van het opmaken van de begroting was nog niet bekend wat de regionale te gebruiken stijgingspercentages voor de reguliere pacht 2025 t.o.v. 2024 zouden zijn. Er is daarnaast minder grond verpacht in 2025 dan in 2024. Dit heeft een negatief effect van € 34.000 ten opzichte van de begroting 2025. Voor 2026 en verder verwachten we dat deze bijstelling € 26.000 negatief is. Dit nadeel is iets lager door indexaties van de pachtinkomsten welke hoger liggen dan de begrootte indexatie.

Toeristenbelasting (€ 71.000, nadeel, structureel in 2025 (€ 135.000, nadeel, structureel vanaf 2026)
De daadwerkelijk ontvangen toeristenbelasting in 2025, over 2024 bedraagt € 215.000, dit is een voordeel van € 5.000 ten opzichte van de begroting.
Naar verwachting zal de opbrengst toeristenbelasting over 2025 stijgen door meer overnachtingen bij Fletcher Hotel en Resort de Brabantse Kempen.
Daarentegen is in juli 2025 het bestemmingsplan voor het Zwartven onherroepelijk geworden. Dit betekent dat vanaf deze datum permanente bewoning is toegestaan wat een nadeel geeft op de opbrengst toeristenbelasting 2025. Ook door het wegvallen van de opbrengst Vogelenzang verwachten we een nadeel in 2025.
Per saldo verwachten we € 71.000 nadeel in 2025.
Vanaf 2026 en verder gaan we er vanuit dat de opbrengst vanuit het Zwartven nihil bedraagt en de opbrengst voor Fletcher nog stijgt. Per saldo verwachten we voor 2026 een nadeel van € 135.000.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-494
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-802
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	29
Totaal lasten	**-1.266**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	545
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	745
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-105
Totaal baten	**1.185**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-81**
Totaal effect Berap incidenteel	**0**
Totaal effect Berap structureel	**-76**

Programma 4. Onderwijs

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Onderwijs (inhoudelijk), leerplicht, onderwijshuisvesting
Wethouder Rombouts	Leerlingenvervoer

Wat gaan we doen?

4.2 Onderwijshuisvesting			
Ambitie: De huisvesting van onze scholen is veilig en toekomstbestendig.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een basisschool in elke kern die past bij het leerlingenaantal van nu en de toekomst.	A.1	Wij voeren het eind 2024 vast te stellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs uit conform de aangebrachte prioritering in de uitvoering van scenario's.
		A2	Wij gaan verder met het nieuwbouwtraject van Clemensschool/Ontmoetingsruimte Hulsel.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
Ambitie: Aanpak laaggeletterdheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Verbeteren van de basisvaardigheden van inwoners met betrekking tot de Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden.	A.1	Vanuit het Digitaalhuis netwerk in de Kempen betrekken we o.a. maakbedrijven en de zorgsector om bewustwording rondom het thema en toeleiding naar aanbod van de doelgroep te verbeteren. Daarnaast zorgen we voor voldoende aanbod voor de doelgroep om Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden te versterken (zoals bijv. een cursus werken met DigiD). Dit alles doen we in samenwerking met onze ketenpartners.
Ambitie: Bestrijden van onderwijsachterstanden			
B	Meer kinderen tussen de 2 en 4 jaar die risico lopen op een onderwijsachterstand nemen deel aan een programma voor- en vroegschoolse educatie (VVE).	B.1	Samen met de partners actualiseren we de 'resultaat' afspraken waarin is vastgelegd wie wat doet en hoe we zicht houden op het resultaat van VVE.
Ambitie: Alle leerlingen kunnen deelnemen aan het onderwijs			
C	Vervoer van leerlingen die niet zelfstandig naar speciaal onderwijs kunnen.	C.1	Onderzoeken op basis van o.a. landelijke ontwikkelingen of we onze verordening leerlingenvervoer moeten actualiseren.

Beleidsverantwoording:

4.3-C.1 Nieuwe verordening leerlingenvervoer 2026

Door de 4 kempengemeenten is er gewerkt aan een nieuwe, geactualiseerde verordening leerlingenvervoer, welke gebaseerd is op de in 2024 geactualiseerde modelverordening van de VNG. Deze zal in november 2025 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad.

Majeure thema's:

Clemensschool Hulsel

De gemeenteraad heeft op 23 september jl. een besluit genomen over de locatie van de nieuwbouw van Clemensschool Hulsel. Het nieuwbouwtraject wordt meteen hierna vervolgd. Voor eind 2025 wordt in overleg met het schoolbestuur besloten of het bouwheerschap daadwerkelijk bij het schoolbestuur komt te liggen, en wordt de projectorganisatie ingericht en een projectplan opgesteld. In de meerjarenbegroting 2026-2029 is hiervoor een investeringskrediet ad € 3.650.000 opgenomen.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de investeringskredieten in programma 4.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Projecten basisonderwijs (€ 25.000, voordeel, structureel in 2025 en 2026)

In 2025 en 2026 is er een budget vrijgemaakt voor de inzet van een combinatiefunctionaris onderwijs. In september 2025 is er een raadsvoorstel aangeboden ter voorkoming van begrotingsonrechtmatigheden. Daarin zijn de kosten voor de inhuur van de combinatiefunctionaris onderwijs meegenomen. Deze kosten waren al in de begroting opgenomen. De kosten kunnen daarom met € 25.000 naar beneden worden bijgesteld in 2025 en 2026.

Vervoer leerlingen basisonderwijs naar sporthallen (€ 15.000, nadeel, structureel in 2025 en verder)

Het rooster zoals het is opgesteld ten tijde van de aanbesteding is veranderd, daardoor zijn de ritten toegenomen. Ook zijn de prijzen geïndexeerd. Dit was nog niet verwerkt in de begroting, vandaar dat bijstelling nodig is.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-1.151
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-71
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	10
Totaal lasten	**-1.212**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	110
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	53
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-
Totaal baten	**163**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-1.049**
Totaal effect Berap incidenteel	**0**
Totaal effect Berap structureel	**10**

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sport, kunst en cultuur, bibliotheek, muziekonderwijs
Wethouder Van de Noort	Monumentenbeleid, groen
Wethouder Rombouts	Recreatie

Wat gaan we doen?

5.1 Sportbeleid en activering

Ambitie:
Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Sporten en bewegen stimuleren, ook in de openbare ruimte.	A.1	Bij reconstructies en inrichting van de openbare ruimte wordt in overleg met omwonenden bepaald op welke manier we de ruimte beweegvriendelijker maken.
B	Initiatieven op het gebied van sport en bewegen ondersteunen.	B.1	We geven uitvoering aan het Kempisch Sport- en Beweegakkoord, ondersteunen Uniek Sporten Brabant en blijven investeren in Click sport en buurtsportcoach projecten.

5.2 Sportaccommodaties

Ambitie:
Voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening bieden middels adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Naar vermogen en capaciteit initiatieven van sportverenigingen oppakken waarbij een ondernemende houding van de vereniging verwacht wordt.	A.1	We scheppen aan de voorkant duidelijke verwachtingen over wie welke rol heeft en over het proces.
B	Toekomstbestendige sportaccommodaties in onze gemeente.	B.1	Begin 2025 zal een Uitvoeringsplan Sportaccommodaties worden opgesteld.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie

Ambitie:
Een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur in onderwijs en vrije tijd.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Alle kinderen krijgen de kans om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen.	A.1	Naschools cultuuraanbod opstarten voor bovenbouw basisscholen in samenwerking met Pius-X-college en Rythovius College en de gemeenten Bladel en Eersel.
B	Toekomstbestendige bibliotheek waar iedereen welkom is, verbindingen tot stand komen en je samen jezelf kunt zijn.	A.2	Schrijven van een meerjarenplan samen met de bibliotheek in aanloop naar de zorgplicht die gaat gelden voor de gemeenten per 1-1-2026.

5.5 Cultureel erfgoed

Ambitie:
Behoud van cultuurhistorische dorpsfeesten en gilden.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Faciliteren van cultuurhistorische volksfeesten en gilden.	A.1	Regulier werk.

5.6 Media			
Ambitie: Lokaal toereikend media-aanbod.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een lokaal toereikend media-aanbod zodat alle inwoners, ook in de toekomst, bereikt kunnen worden.	A.1	Per 2026 loopt de financiering niet meer via de gemeenten, maar via het rijk. Ook wordt dan de nieuwe mediawet ingevoerd. Diverse streekomroepen zijn inmiddels samen verder gegaan onder de naam 1Kempen. In 2025 volgen er diverse gesprekken met Streekomroep de Kempen over de inhoud en professionalisering van de omroep. Er worden nieuwe inhoudelijke afspraken gemaakt.

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Ambitie: Behoud en uitbreiding van een groene leefomgeving voor onze inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een groene kwaliteitsimpuls voor zichtlocaties binnen onze gemeente.	A.1	Grotendeels uitgevoerd 2024, wordt in 2025 voortgezet o.b.v. vastgesteld beleid
B	Uitbreiding groenareaal gericht op herstel bestaande boomstructuren volgens groenbeleid en/of binnen nieuwe vergroeningsprojecten.	B.1	Planvorming in 2024 afgerond + aanvang gemaakt met gefaseerde uitvoering 2024 e.v.
C	In samenspraak met dorpsraden de dorpspleinen multifunctioneel en groen inrichten.	C.1	Lage Mierde afronding uitvoering 2025, Hooge Mierde 2025 in voorbereiding, Hulsel voorbereiding gepland voor 2025, Reusel Kerkplein afronding uitvoering 2025.
D	Fraaie entrees van natuurgebieden.	D.1	Voor 2025 geen inspanning gepland.
Ambitie: Goed onderhouden voorzieningen die uitnodigen tot spelen en bewegen in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Meerdere fietskronkels aanleggen in de gemeente.	E.1	We streven ernaar om in 2025 in alle Kempengemeenten de eerste fietskronkel te lanceren.
F	Verlengen route rolstoel-natuurpad Hoevenhei.	F.1	Uitgevoerd in 2024.
G	Bezienswaardigheden op recreatieve routes zichtbaar maken.	G.1	Uitgevoerd in 2024.
H.	Natuurpoorten met elkaar verbinden middels recreatieve routes.	H.1	Bij de ontwikkeling van nieuwe thematische routes wordt gekeken of beide natuurpoorten onderdeel hiervan uit kunnen maken.
I	Het Beleven afsluiten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.	I.1	Zie programma 2, onder 2.1, C1.
J	Centrale speelvoorzieningen in de kernen waarin we alle leeftijdsgroepen stimuleren om buiten te spelen.	J.1	We geven uitvoering aan het Uitvoeringsplan Speelvoorzieningen 2024-2026.

Beleidsverantwoording:

5.2-B.1 Toekomstbestendige sportaccommodaties in onze gemeente

Indien de gemeenteraad later dit jaar instemt met het voorstel hiertoe doen we in 2026 onderzoek naar de toekomst van de sportparken in de kernen Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel. De uitkomsten van dit onderzoek zijn van belang bij het opstellen van het uitvoeringsplan sportaccommodaties. Daarom evalueren we en stellen daar waar nodig in de eerste helft van 2026 het huidige uitvoeringsplan bij. We stellen een nieuw uitvoeringsprogramma op zodra over de toekomst van deze sportparken meer duidelijkheid is.

Majeure thema's:

Er zijn geen majeure thema's in programma 5.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Veteranenmonument (€ 1.050, kapitaallasten)

Het college heeft besloten om een investeringskrediet van € 15.000 beschikbaar te stellen voor het oprichten van een veteranenmoment.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Onderhoud sportparken (€ 100.000, voordeel, structureel in 2025)

Het budget voor onderhoud en exploitatie van de sportparken is gebaseerd op de kosten van Stichting Stibex die voorheen de sportparken beheerde. In 2025 verwachten we een onderschrijding van € 100.000 op dit budget omdat er geen uitvoering is gegeven aan het meerjarig onderhoudsplan. In 2025 is er een meerjarig onderhoud plan opgesteld waardoor de kosten voor onderhoud van de gebouwen op de sportparken beter ingeschat kunnen worden. Het budget wordt vanaf 2027 opgesplitst in een exploitatiebudget voor dagelijks onderhoud en een (storting in de) voorziening voor groot onderhoud. De MOP's vormen de onderligger voor het te vormen onderhoudsfonds. We pakken dit in 2026 verder op zodat het vanaf 2027 ingezet kan worden.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-2.956
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-435
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	21
Totaal lasten	**-3.370**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	362
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	422
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	79
Totaal baten	**863**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-2.507**
Totaal effect Berap incidenteel	**0**
Totaal effect Berap structureel	**100**

Programma 6. Sociaal Domein

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sociaal domein, gemeenschapshuizen

Wat gaan we doen?

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		
Ambitie: Behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	In elke kern een ontmoetingsplek voor inwoners.	A.1	De ontmoetingsplekken in de vier kernen worden voor de inwoners behouden. Momenteel vervult 't Drieske deze functie voor Hulsel.
B	Inwoners worden betrokken bij diverse projecten die zich richten op eenzaamheid en GGZ problematiek.	B.1	We coördineren de projecten en maken verbindingen met andere partijen. Zo creëren we mogelijkheden tot nieuwe projecten, maar ook versteviging van de al bestaande.
C	Een goede samenwerking met de dorpsraden.	C.1	We organiseren jaarlijks het 3-kernenoverleg en zijn aanwezig bij de inwonersavonden die door de dorpsraden worden georganiseerd. Als er een dorpsraad in Reusel opstart dan begeleiden we in de opstartfase.
D	Waardering Vrijwilligers	D.1	We schrijven een uitvoeringsplan vrijwilligersondersteuning waarin o.a. komt te staan hoe we onze vrijwilligers waarderen, faciliteren en ondersteunen.
Ambitie: Wij zijn een inclusieve gemeente, voor mensen met en zonder handicap, beperking of kwetsbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
E	Versterken van samenwerking tussen netwerken, zowel formele als informele	E.1	We organiseren netwerkbijeenkomsten en themabijeenkomsten. Wij faciliteren grensdorpen.nl en wij organiseren voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten voor mantelzorgers. In 2025 gaan we aan de slag met het realiseren van verschillende ketenaanpakken vanuit GALA/SPUK waarin formele en informele netwerken aan elkaar verbonden worden en elkaar versterken.
F	Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.	F.1	De doelen uit de inclusie agenda 2024-2028 worden uitgevoerd binnen onze gemeente. In 2025 zal HIDT (Hulplijn Inclusie en Digitale Toegankelijkheid) meer vorm gaan krijgen. Daarnaast ondersteunen we initiatieven vanuit de inwoners met een beperking en stemmen o.a. af met werkgroep Inclusie: Iedereen doet mee!
G	Ook inburgeraars nemen zo snel mogelijk deel aan de samenleving.	G.1	We werken intensief samen met de partners zoals KempenPlus, Vluchtelingenwerk en de taalscholen en houden regie op het proces. In 2025 zetten we extra in op de aandachtspunten die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen zoals mentaal welbevinden en maatschappelijke participatie. Daarnaast moet een van de leerroutes opnieuw aanbesteed worden.

Ambitie: We nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en zorgen voor opvang / huisvesting voor urgente doelgroepen			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	We bieden plaats aan vluchtelingen (huisvesting urgente doelgroepen).	H.1	We zorgen voor een gemeentelijke opvang voor de vluchtelingen uit Oekraïne en ondersteunen de mensen via de inzet van Vluchtelingenwerk.
		H.2.	In lijn met de spreidingswet en de maatschappelijke verantwoordelijkheid zoeken we naar oplossingen voor opvang asielzoekers en vergunninghouders.

6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		
Ambitie: Inwoners kunnen laagdrempelig en op één plek terecht voor hun hulpvraag.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Laagdrempelige beantwoording van hulpvragen op één plek.	A.1	Het Loket van A tot Z is de plek waar inwoners terecht kunnen voor hun hulpvraag.

6.3	Inkomensregelingen		
Ambitie: Een laag inkomen mag geen belemmering vormen om deel te nemen aan de maatschappij.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Iedereen kan meedoen in de samenleving.	A.1	We gaan aan de slag met de uitvoering van de nieuwe kadernota armoedebestrijding.

6.4	Participatiewet, WSW en beschut werk		
Ambitie: Iedereen werkt, bij voorkeur in een betaalde baan.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Iedereen werkt mee.	A.1	Door uitvoering te geven aan nieuwe mogelijkheden die voortvloeien uit het Breed Offensief Participatiewet wordt het voor werkgevers en werknemers makkelijker maatwerk te leveren, waardoor meer mensen kunnen werken. In 2025 zal in de Participatiewet meer aandacht komen voor de menselijke maat, waarvoor mogelijk de wet wordt aangepast. Ten aanzien van KempenPlus is een extern bureau een onderzoek gestart om te komen tot een toekomstbestendige strategische nieuwe koers die breed gedragen wordt.

6.6	Maatwerkvoorzieningen		
Ambitie: Bij inkooptrajecten sturen we op een goede kwaliteit voor een scherpe prijs.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Inzet op scherpe inkoop en vermindering van regeldruk.	A.1	Er wordt altijd gestuurd op een optimale inkoop: een goede kwaliteit voor een scherpe prijs. Dit is niet per sé de laagste prijs. Regeldruk is bij elk inkooptraject een belangrijk aandachtspunt. Dit doen we in samenwerking met andere gemeenten.

6.71B	Begeleiding (WMO)		
Ambitie: We streven naar de zorg zo dicht mogelijk bij de inwoner en zijn/haar netwerk te organiseren			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Zorg regelen zoveel mogelijk lokaal en dichtbij huis.	A.1	We bieden op maat voorzieningen aan, zo dicht mogelijk bij de inwoner en zijn/haar netwerk.

6.72a Jeugdhulp begeleiding			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Gezinnen en kinderen worden tijdig, in samenhang en effectief ondersteund, zodat jeugdigen veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen, zelfredzaam zijn en langdurige hulpverleningstrajecten worden voorkomen.	A.1	Meerjarenbeleidskader jeugdhulp Kempengemeenten (MJBK) 2026-2030 en uitvoeringsprogramma In 2025 wordt het MJBK Jeugdhulp in de Kempen 2026- 2030 aan de raden ter vaststelling aangeboden en het uitvoeringsprogramma jeugdhulp (2026) aan de colleges. **Hervormingsagenda jeugd** Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten en VNG hebben de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 opgesteld. Er wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen van de agenda , namelijk het verbeteren van de hulpverlening en het jeugdstelsel beter beheersbaar maken. Hier zijn we zowel regionaal als subregionaal mee bezig. **Jeugdcoach** De jeugdcoach voert het jaarplan dat we gezamenlijk hebben opgesteld uit. De jeugdcoach werkt preventief, signaleert en onderhoudt nauw contact met de partners. Wij blijven de inzet monitoren en sturen bij waar nodig. **Backbone** Het team van de Backbone Academy werkt met kwetsbare jeugdigen die al vroeg in hun leven betrokken dreigen te raken bij georganiseerde criminaliteit. Vanwege de huidige ontwikkelingen m.b.t. de jeugdcriminaliteit in Reusel-De Mierden worden er vanuit Backbone meer uren ingezet. De huidige overeenkomst loopt tot 31 mei 2025. Het is belangrijk dat we de inzet van Backbone monitoren om te bepalen hoe we verder gaan vanaf juni 2025. **Regionaal project Collectieve financiering van zorg in onderwijstijd (ZiO)** Het project is gebaseerd op een gezamenlijk opgesteld regionaal kader voor ZiO. Op basis daarvan is een plan van aanpak opgesteld en worden er op verschillende scholen, verdeeld over de 21 gemeenten, proeftuinen opgezet in het schooljaar 2024-2025. Aan het einde van de projectperiode (maart 2025) vindt er een eindevaluatie plaats. Na maart 2025 hebben we de tools om op basis van de gemiddelde zorgbehoefte op een school en uniforme tarieven een collectief budget te faciliteren. **Samenwerking huisartsen.** Sinds oktober 2023 bestaat er een subsidieregeling ‘gedragen transformatiedoelen’ vanuit de regio Samen voor Jeugd. Hiermee wil de regio transformatie binnen jeugdhulp (op diverse thema’s, zoals thuis/dichtbij/integraal) stimuleren. Voortkomend uit twee veranderopgaven van de hervormingsagenda: ‘de inperking van de jeugdwet’ (miv 2026) en ‘normaliseren’ start het CJG+ de Kempen i.s.m. de vier Kempengemeenten met deze subsidie een pilot die wordt uitgevoerd in 2024 en 2025 waarbij de toegang versterkt wordt door: - Verbinding te maken met de huisartsen. - Toevoegen van GGZ-expertise aan de gemeentelijke toegang. Het achterliggende doel van de pilot is te komen tot een efficiënte en doelmatige besteding van de beschikbare middelen voor jeugdzorg.

6.81A Beschermd wonen (WMO)			
Ambitie: We hebben een sterke zorg- en veiligheidsketen voor onze (kwetsbare) inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	De beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.	A.1	Beschermd Wonen (24 uurs toezicht en bescherming) wordt gedecentraliseerd, naar verwachting per 1 januari 2025. In 2024 is met alle regiogemeenten een gewenst scenario gekozen voor de doordecentralisatie. Deze brengen we in 2025 in de praktijk. We gaan aan de slag met het uitvoeringsplan “preventie dakloosheid”. Allereerst willen we meer zicht krijgen op de aantallen. Daarvoor doen we mee aan de Ethostelling, een methode die uitgaat van een eendaagse telling in de regio. Verdere concrete acties worden nog geformuleerd.
B	Samenwerking, procesregie en casusregie bij meervoudige zorgproblematiek met eventuele veiligheidscomponent.	B.1	We gaan verder met het implementeren van de Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkomen van een dreigende escalatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Met de start van het Toekomstscenario kind en gezinsbescherming is het belangrijk dat we onze lokale zorg- en veiligheidsketen versterken.

6.82A Jeugdbescherming			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Nul of jaarlijks een daling van het aantal uithuisplaatsingen.	A.1	**Toekomstscenario kind en gezinsbescherming** Het toekomstscenario heeft als ambitie om de keten beter te organiseren, met voor ieder huishouden een vast aanspreekpunt uit het lokale team. Er wordt gezinsgericht en in gezamenlijkheid gewerkt aan het effectief en duurzaam realiseren en borgen van veiligheid. Afgelopen jaar is er een startfoto gemaakt in de regio om te bepalen waar we staan. De eerste opdracht hierin voor gemeenten is het versterken van de basis middels vier basisbouwstenen. Hier gaan we zowel regionaal als subregionaal invulling aan geven. **Kleinschalig verblijf** ‘Samen voor Jeugd’ en ‘Een 10 voor de Jeugd’ delen de landelijk uitgesproken wens om de huidige grotere residentiële voorzieningen om te vormen tot meer kleinschalige en gezinsgerichte verblijfs-voorzieningen. Iedere jeugdige groeit ‘zo thuis mogelijk’ op, bij voorkeur in het eigen gezin en netwerk. Er komt een aanbesteding kleinschalig verblijf in januari 2025.

Beleidsverantwoording:

6.1-B.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Per 2026 zal de functie van Sociaal Makelaar volledig afgebouwd zijn, zoals eerder benoemd en verwerkt in de begroting.

6.1-C.1 Dorpsraden

In 2025 is een poging ondernomen om een dorpsraad voor de kern Reusel op te richten, maar dit initiatief heeft tot op heden niet geleid tot het gewenste resultaat. We gaan hier niet meer concreet mee aan de slag. In de begroting 2025 was hier EUR 10.000 voor opgenomen. Dit bedrag kan uit de begroting van 2025 en verder.

6.1-F.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Er gaat gestart worden met een wervingscampagne voor nieuwe leden voor de werkgroep Inclusie: Iedereen doet mee! 2025 zal gericht zijn op het uitbreiden en versterken van de werkgroep, zodat we met volle capaciteit weer aan de slag kunnen met de doelen van de Inclusie agenda 2024-2028. Dit betekent dat de HIDT (Hulplijn Inclusie en Digitale Toegankelijkheid) nog niet gerealiseerd is.

6.1-H.2 Huisvesting urgente doelgroepen: Noodopvang asielzoekers
De noodopvang voor asielzoekers in hotel restaurant Fletcher in Reusel is afgelopen. De gemeente heeft aan het COA een kansrijke locatie aangeboden en we zijn nu in afwachting van het besluit van het COA voor de eventuele vervolgstappen. Er zijn goede contacten tussen het COA, omwonenden en gemeente.

6.3-A.1 Inkomensregelingen
Beleidsregels bijzondere bijstand: collectieve zorgverzekering
Vanuit de kadernota Geldzorgen in de Kempen is onderzocht hoe we inwoners kunnen stimuleren om passend te verzekeren. Een van de inzichten uit het onderzoek is dat op dit moment de prikkel ontbreekt om bewust te kiezen voor een verzekering die aansluit bij de eigen zorgbehoefte. We hebben besloten de gemeentelijke bijdrage aan de collectieve zorgverzekering vanaf 1 januari 2026 te verlagen. Dit leidt gezamenlijk tot een verwachte besparing van circa € 182.000. op jaarbasis voor de Kempengemeenten. Voor Reusel- De Mierden bedraagt dit naar schatting € 30.000. Deze ingeschatte besparing is opgenomen in spoor 2 en is al verwerkt in de begroting 2026.

SPUK regeling energiearmoede
Ook dit jaar worden weer huishoudens bezocht door een energieambassadeur. Dit betalen we van de SPUK uitkering die we hiervoor van het rijk ontvangen. Het bedrag dat is begroot wordt naar beneden bijgesteld, in lijn met de verwachte uitgaven aan huisbezoeken dit jaar. Ook de inkomsten uit de SPUK regeling zijn daarop aangepast. Per saldo is deze bijstelling in 2025 dus budgetneutraal.

6.4-A.1 Iedereen werkt mee
Ten aanzien van KempenPlus heeft een extern bureau onderzoek gedaan om de uitvoering van de Participatiewet toekomstbestendig vorm te geven. De aanbevelingen die uit dit onderzoek kwamen, zijn overgenomen door de colleges van de Kempengemeenten en er is een plan van aanpak opgesteld om aan de slag te gaan met deze aanbevelingen. Het doel is: Het ontwikkelen van een toekomstbestendige, visiegedragen en mensgerichte benadering van het participatiebeleid binnen de Kempengemeenten. Deze nieuwe gemeentelijke visie richt zich niet alleen op een uitvoeringspraktijk die de menselijke maat centraal stelt, maar ook op het versterken van de beleidsvorming en het begrotingsproces als geheel, zodat de Participatiewet duurzaam, effectief en met draagvlak wordt toegepast (RIN 25.16810). Hiervoor wordt in september 2025 een start gemaakt met het opstellen van een nieuwe visie, strategie en beleid, wat in 2026 opgeleverd gaat worden waarin we de aanbevelingen van Berenschot meenemen en tegelijk de veranderingen die de nieuwe Participatiewet in balans voorschrijft.

6.72a-A.1 Jeugdhulp begeleiding
De huidige omstandigheden vragen om meer inzet van jongerenbegeleiding Op dit moment is de jeugdcoach 11 uur per week inzetbaar binnen onze gemeente. Vanwege deze uren zijn we genoodzaakt om keuzes te maken en kunnen we alleen op de meest urgente taken inzetten. Gezien de al langere tijd onrustige situaties binnen onze gemeente, is deze beperkte inzet verre van wenselijk. De huidige omstandigheden vragen juist om een intensievere betrokkenheid van het jongerenwerk. Een uitbreiding van het aantal uren (9 uur per week) maakt het mogelijk om structureel te investeren in een positief (preventief)jeugdbeleid. Dit draagt op termijn bij aan meer rust, verbinding en veiligheid binnen onze gemeente. Bovendien blijkt uit vergelijking met andere Kempengemeenten dat onze inzet qua uren aanzienlijk lager ligt dan wat gangbaar is. Ook gemeenten uit de regio Midden-Brabant van vergelijkbare omvang, zetten aantoonbaar meer capaciteit in op het jongerenwerk.
Om onze jeugd de ondersteuning te kunnen bieden die zij verdienen, is het dan ook noodzakelijk om de inzet van de jeugdcoach te verhogen naar 20 uur per week. Hiervoor is een budget van € 35.000 nodig voor het jaar 2026.

6.8a-A.1 Beschermd wonen (Wmo)
Wetgeving rondom de Decentralisatie van beschermd wonen is nog niet gereed. Regionaal wordt onderzocht hoe de knelpunten in de regio Eindhoven kunnen worden opgelost.
Inkomensafhankelijke bijdrage WMO
De inkomensafhankelijke bijdrage in de Wmo is landelijk controversieel verklaard en is daarom uitgesteld tot nader order.

Majeure thema's:
Dit jaar zal er nog een raadsvoorstel over de Kei worden aangeboden. Hierin zullen alle extra kosten in het kader van de elektriciteitsvoorziening e.d. worden meegenomen.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de investeringskredieten in programma 6.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Bedrijfsvoeringskosten GRSK 2025 (€ 179.000 nadeel in 2025)
Tegelijk met de begroting 2026-2029 heeft de GRSK ook begrotingswijziging voor 2025 vastgesteld. De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling moet verhoogt worden in 2025 met € 179.000. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door autonome kostenstijgingen (inflatie, stijging loonkosten). Voor MD stijgen de kosten mede door oplopende inhuurkosten doordat medewerkers voor langere tijd zijn uitgevallen. Daarnaast is het nodig om de

formatie bij schuldhulpverlening en de formatie voor het uitvoeren van zorgmeldingen Veilig Thuis uit te breiden. Daarnaast zijn er ook incidentele stijgingen die worden veroorzaakt door de proceskosten rondom het dossier Actiefzorg en de implementatie van de kadernota geldzorgen. De begroting GRSK 2026-2029 is verwerkt in onze begroting 2026-2029.

Programmakosten GRSK sociaal domein (€ 100.500, nadeel, structureel in 2025)
Op basis van de 2e Marap 2025/1e Berap 2025 van de afdeling MD van de GRSK zijn de ramingen van de programmakosten opgenomen in de begroting 2026-2029. Ook in 2025 worden de ramingen daarop aangepast. De ramingen zijn aangepast op de meest actuele gegevens inzake vraag en kosten. De belangrijkste oorzaken zijn de stijgende kosten voor dagbesteding en crisishulp.

Programmakosten Kempenplus 2025 (€ 10.000, voordeel, structureel in 2025)
Op basis van de 2e Marap 2025/1e Berap 2025 van de GRSK zijn de ramingen van de programmakosten opgenomen in de begroting 2026-2029. Ook in 2025 worden de ramingen daarop aangepast. De ramingen zijn aangepast aan de meest actuele gegevens inzake vraag en kosten.

Kosten opvang - Oekraïne (€ 32.500, voordeel, incidenteel in 2025) (€ 80.000, voordeel, incidenteel in 2026)
Op basis van de laatste inzichten worden een aantal posten bijgesteld voor 2025 en 2026. De kosten voor water, energie en overige kosten kunnen in 2025 naar beneden worden bijgesteld. Ook de post sociale uitkeringen (dit is het leefgeld verrekend met de eigen bijdrage) is met € 25.000 naar beneden bijgesteld conform de marap van KempenPlus. Aan de inkomenskant is de post bijdrage vanuit het rijk met hetzelfde bedrag verhoogd om hierop aan te sluiten zodat deze bijstelling budgetneutraal is. Samen maakt dit een incidenteel voordeel van € 57.500 in 2025.
Voor 2026 kan de post overige kosten naar beneden worden bijgesteld met € 5.000. Omdat aan de inkomenskant nog geen rekening was gehouden met de bijdrage van het rijk voor de sociale uitkeringen (leefgeld verrekend met de eigen bijdrage) wordt deze post verhoogd met € 75.000. Hiermee zit de Oekraïne opvang voor 2026 kostendekkend in de begroting en sluit deze aan bij de huidige overeenkomst.

Minimabeleid, project huisbezoeken energieambassadeur (budgetneutraal € 10.000)
Zie toelichting bij 6.3-A.1.

Dorpsraad Reusel (€ 10.000, voordeel, structureel in 2025 en verder)
Zie toelichting bij 6.1 C1.

Jeugdcoach (€ 35.000, nadeel, structureel in 2026)
Zie toelichting bij 6.72-A1.

Naturalisatie/Covog (€ 15.000, voordeel, structureel in 2025 en 2026)
De ontvangen rijksleges moeten worden afgedragen aan het Rijk. De afdracht aan het Rijk is begroot maar de ontvangen rijksleges niet. De begroting dient daarom daarop aangepast te worden.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-15.630
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-2.927
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	113
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-497
Totaal lasten	**-18.941**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	2.141
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	2.618
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	-25
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	183
Totaal baten	**4.917**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-14.025**
Totaal effect Berap incidenteel	**88**
Totaal effect Berap structureel	**-314**

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Gezondheidszorg
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte, milieu
Wethouder Rombouts	Belastingen

Wat gaan we doen?

7.1 Volksgezondheid

Ambitie:
Bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Eenzaamheid onder inwoners aanpakken en terugdringen.	A.1	We stimuleren en faciliteren concrete projecten om eenzaamheid en de achterliggende oorzaken aan te pakken zoals Lofjoe, Join us en trainingen om eenzaamheid te herkennen en bespreekbaar te maken. Jaarlijks worden deze projecten geëvalueerd.
B	Van zorg naar gezondheid: we zetten in op een transitie van zorg naar positieve gezondheid, door meer integrale inzet op preventie. Inwoners hebben vaardigheden om de uitdagingen van het leven aan te kunnen zodat ze mentaal gezond blijven. En ze hebben de kennis en vaardigheden om ook fysiek zo gezond mogelijk te blijven.	B.1	Het eind 2023 opgestelde plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is voor de komende jaren (t/m 2026) onze leidraad voor preventieve activiteiten op het gebied van gezondheid. Dit integrale plan moet er voor zorgen dat activiteiten met elkaar verbonden worden en er in de uitvoering ook meer met elkaar wordt samengewerkt waardoor de preventieve aanpak effectiever wordt.

Ambitie:
Jongeren groeien op in een gezonde en kansrijke omgeving

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Het welbevinden van jongeren verbetert en het middelengebruik neemt af.	C.1	13 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant gaan vanaf komend schooljaar (2024-2025) aan de slag met het programma STORM op de 33 VO-scholen in de regio. **De STORM-aanpak is een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve werkwijze die tot doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn.**
D	Elk kind heeft een Kansrijke Start.	D.1	We stimuleren de verdere samenwerking tussen partijen die zich bezig houden met gezinnen tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind en we geven een vervolg aan de interventie Nu Niet Zwanger.
E	Kinderen groeien op zonder in een rookvrije omgeving.	E.1	Vanuit het project Kempenbranie gaan we inzetten op samenwerking met sportverenigingen. Het is de bedoeling om met hen te werken aan een visie en plan om het drinken van alcohol, drugsgebruik en het roken onder de 18 jaar terug te dringen. De norm ‘niet drinken en roken tot 18 jaar’ is uitgangspunt.

Ambities:
Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden.
Dekkend netwerk van AED’s en hulpverleners.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
F	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze hulpdiensten.	F.1	We houden dit onderwerp actueel op de bestuurlijke agenda bij de GGD.
G	Dekkend netwerk van AED’s en burgerhulpverleners.	G.1	

7.2 Riolering

Ambitie:
Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.	A.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde Plan Water en Riolering.
B	Stimuleren bewustwording en eigen verantwoordelijkheid voor meer klimaat adaptieve maatregelen.	B.1	Regulier werk.

7.3 Afval

Ambitie:
Opnieuw gebruik van materialen (recycling) stimuleren.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Recycling stimuleren, ook van kleine hoeveelheden grondstoffen.	A.1	Door middel van korte evaluatiemomenten van het mobiel scheidingsstation kunnen we snel schakelen op de uitkomsten van de inzet van het MSS.
B	Alternatief voor restafvalzak (kliko).	B.1	Uitgebreide vergelijking maken met de inzet van de rode afvalzak en de kliko.

Ambitie:
Afvaldumping beperken.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Minder afvaldumping.	C.1	De prioritering in de handhavingsactiviteiten (waaronder controle op afvaldumpingen) zal opnieuw worden bezien. In ieder geval worden meldingen inzake afvaldumpingen opgevolgd.

7.4 Milieubeheer

Ambitie:
Naar duurzame alternatieven in plaats van aardgas.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Stimuleren overgang aardgas naar duurzame alternatieven.	A.1	De komende jaren neemt de vraag naar en de productie van elektriciteit door woningen toe. Deze ontwikkelingen hebben grote impact op het lokale elektriciteitsnet. Het huidige laagspanningsnet en de transformatorhuisjes zijn niet berekend op de toename van de elektriciteitsvraag en -productie. Met name volledig elektrische warmtepompen zorgen voor een fors grotere omvang van de piekbelasting. Zolang het elektriciteitsnet nog niet versterkt is zullen we terughoudend zijn met het stimuleren van de overgang van aardgas naar duurzame alternatieven.

Ambitie:
Gemeente energieneutraal.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
B	‘Onze gemeente energieneutraal in 2025’.	B.1	In 2009 is de klimaatvisie Kempengemeenten vastgesteld. De subtitel van die nota luidt “Energieneutraal in 2025”. De gemeente zou deze mijlpaal graag in 2025 bereiken. Maar dit is geen realistisch doel meer vanwege de congestieproblematiek (problemen met vervoer van stroom die duurzaam is opgewekt) en doordat we bij zonne-en windparken afhankelijk zijn van andere partijen. Wanneer de doelstelling “energieneutraal” wel behaald kan worden is vooral afhankelijk van dit soort externe factoren.
C	Stimuleren van zonnepanelen op daken.	C.1	De komende jaren neemt de vraag naar en de productie van elektriciteit door woningen toe. Deze ontwikkelingen hebben grote impact op het lokale elektriciteitsnet. Het huidige laagspanningsnet en de transformatorhuisjes zijn niet berekend op de toename van de elektriciteitsvraag en -productie. Zolang het elektriciteitsnet nog niet versterkt is zullen we terughoudend zijn met het stimuleren van zonnepanelen op daken.

D	Een waterstoffabriek in onze gemeente.	D.1	Mocht er een plan zijn voor een waterstoffabriek dan toetsen we of een dergelijk initiatief mogelijk en passend is. We nemen hierin niet zelf het initiatief.
E	Voldoende netwerkcapaciteit.	E.1	Ons elektriciteitsnetwerk wordt langzamerhand te klein voor de vraag. Daarom gaat Enexis de komende jaren het stroomnetwerk versterken en uitbreiden. Deze netversterking doet Enexis samen met de gemeente. Om de vraag en het aanbod van energie in de toekomst ook te garanderen zijn er meer transformatorhuisjes nodig. Dit is nodig door de toename van het aantal woningen, het gebruik van zonnepanelen, warmtepompen en laadpalen. Zo worden storingen in de toekomst zo veel mogelijk voorkomen en blijft iedereen zeker van energie. Dit gebeurt niet in één keer. Het hele project gaat enkele jaren duren.
F	Stimuleren hergebruik grondstoffen.	F.1	We stimuleren hergebruik van grondstoffen en duurzame bouw en geven hierin het goede voorbeeld.
Ambitie: Meer oplaadmogelijkheden elektrische voertuigen in de openbare ruimte.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
G	Extra laadpalen voor elektrische voertuigen.	G.1	Regulier werk.

Beleidsverantwoording:

7.1-G.1 AED

Er vindt jaarlijks overleg plaats met de werkgroep AED. De evaluatie van de beleidsnotitie 2021 is in 2023 uitgevoerd, waarna voortaan om de vier jaar wordt geëvalueerd. De volgende evaluatie staat gepland voor eind 2027.

7.2-A.1 Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is

Door minder personele capaciteit door ziekte en meerwerk aan diverse projecten is er een achterstand ontstaan waardoor een aantal rioleringsprojecten doorschuiven naar 2026. Hierbij zorgen we ervoor dat we dringende zaken als eerste oppakken waardoor onze inwoners hiervan zo min mogelijk last ondervinden.

7.2-B.1 Stimuleren bewustwording en eigen verantwoordelijkheid voor meer klimaat adaptieve maatregelen

Met de start van het project Inwoners aan Zet stimuleren we klimaatbewustzijn. Hier geven we uitvoering aan met het deelproject de Groene Doos, waarvan de voorbereiding wordt gefinancierd uit het budget van 2025. De uitvoering volgt in 2026. Omdat dit project subsidie krijgt van waterschap en provincie, zijn de exacte kosten nog niet bekend. Dit jaar waren er weinig mogelijkheden om grond aan te kopen voor waterberging en daarmee het krediet van 2025 in te zetten voor het verminderen van wateroverlast. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van grond zien we meer perspectief in het afkoppelen van probleemgebieden om wateroverlast te verminderen. De uitvoering hiervan volgt in 2026.

Majeure thema's:

Herinrichting Lage Mierde

In mei 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van Waterschap De Dommel een positief besluit genomen op het verlenen van de watervergunning voor het afkoppelen van Lage Mierde. Dit besluit is nog niet onherroepelijk omdat er een bezwaarprocedure van toepassing is. Er zijn meerdere bezwaren ingediend. De bezwaarcommissie van Waterschap De Dommel behandelt op dit moment de bezwaren. De overige werkzaamheden zoals het plaatsen van een extra duiker onder de N269 zijn wel in gang gezet ondanks dat de vergunning wel verleend, maar nog niet onherroepelijk is. Deze keuze is gemaakt omdat een groot deel van de regenwaterinfrastructuur er al ligt. Zonder de laatste werkzaamheden zoals het plaatsen van een duiker werkt het systeem niet zoals berekend en is er een risico op overlast. Daarom worden de werkzaamheden uitgevoerd voordat er een definitieve uitspraak is over de bezwaren. Omdat de vergunning wel verleend is, zijn de werkzaamheden wel toegestaan.

Waterberging Hulsel

Voor het aanleggen van een gescheiden riolering in Hulsel (als onderdeel van de reconstructie Willibrordlaan) is ruimte voor waterberging nodig. Zowel gemeente als waterschap hebben geen goede grondpositie in het gebied. De afgelopen maanden is een concrete kans verkend om toch waterberging te kunnen realiseren. Dit wordt verder onderzocht. Naar verwachting wordt in Q1 2026 duidelijk of deze kans daadwerkelijk tot realisatie van waterberging kan leiden en wat de gevolgen zijn voor het rioolontwerp in Hulsel.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:

Vervanging riolering Lage Mierde (Budgetneutraal)

O.a. vanwege de weersomstandigheden en correcties van het bestek zijn er extra kosten gemaakt voor de vervanging van de riolering in Lage Mierde. Daarnaast is in een later stadium naar voren gekomen dat daar een extra duiker onder de N269 nodig is voor het afkoppelen van Lage Mierde. Met deze kosten is initieel geen rekening gehouden. Doordat de duiker door middel van een boring wordt aangebracht om afsluitingen van de provinciale weg te voorkomen, zijn de kosten relatief hoog. De extra kosten zijn € 700.000. De kapitaallasten worden gedekt uit de voorziening riolering (€ 15.200)

Renovatie vacuümstation Wilhelminalaan (Ten laste van voorziening riolering)

Het budget is bedoeld om het vacuümstation aan de Wilhelminalaan te renoveren. Echter is uit het vooronderzoek gebleken dat er ook kansen liggen om aanpassingen aan de vacuümriolering in het buitengebied zelf te doen, waardoor er o.a. bij neerslag minder storingen ontstaan. Het onderzoeken van foutaansluitingen heeft namelijk nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Deze aanpassing zat niet in het initiële project, daarom is er extra krediet van € 27.000 nodig. De daarbij horende kapitaallasten bedragen € 600.

Klimaat adaptieve maatregelen (€ 352.000, voordeel in 2025 t/m 2027)

Recent is het besluit op de beschikking verlening subsidie gemeentelijke uitvoeringsagenda's klimaatadaptie ontvangen waarin het bedrag van € 377.233 is toegekend. Waarvan € 352.000 voor projecten op investeringskredieten en € 20.500 voor projecten in de exploitatie.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:

Deelname Regionaal Meetnet ILM3.0 (€ 7.500, nadeel, structureel in 2026 en 2027)

Het college heeft besloten dat voor het project Regionaal Meetnet ILM3.0 een businesscase wordt opgesteld waarin de verschillende partijen een bijdrage leveren. Voor de realisatie van het ILM3.0 wordt voor de jaren 2026 en 2027 een budget van € 7.500 per jaar gevraagd.

ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (€ 200.000, nadeel, structureel in 2025)

Het beschikbare budget voor de uitvoering van de verplichte basistaken door de ODZOB is structureel te laag voor het VTH werk dat binnen de gemeente uitgevoerd moet worden. Dit heeft verschillende oorzaken, onder andere complexiteit agrarische vergunningverlening (inclusief Mer beoordelingen en bezwaar/beroepprocedures), veel en langdurige handhavingszaken (bestuurs- en strafrechtelijk), uitbreiding van het basistakenpakket bij inwerkingtreding omgevingswet. Extra verplichte taken op gebied van asbest/bodem en administratief zijn overgegaan naar de ODZOB, die voorheen bij VTH de Kempen ondergebracht waren. Voor de begroting 2027 is de ODZOB bezig met een nieuwe financieringssystematiek. Daarbij wordt voor de financiering van de overhead gekeken naar de uitgaven van de afgelopen jaren. De eerste signalen zijn dat dit voor gemeente Reusel-De Mierden een negatieve impact op de begroting kan hebben doordat we laatste jaren meer hebben afgenomen dan begroot. Zodra hier meer over bekend is komen we hier via de P&C cyclus bij uw raad op terug.

Budget Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid CDOKE (€ 375.000 nadeel, structureel, in 2026)

Met de septembercirculaire 2025 zijn de middelen voor de taken binnen het domein CDOKE overgegaan van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering uit het gemeentefonds.
Tot en met 2025 werden deze middelen verstrekt via een specifieke uitkering (SPUK CDOKE), waarmee over de jaren 2023–2025 in totaal ruim € 1.000.000 is ontvangen. Een deel van deze middelen is nog niet besteed en zal de komende jaren worden ingezet voor de uitvoering van de Lokale Energie Strategie (LES). De overgang naar de algemene uitkering biedt meer beleidsvrijheid, maar betekent tegelijkertijd dat de verantwoordelijkheid voor de structurele invulling van de taken op het gebied van duurzaamheid en energietransitie volledig bij de gemeente komt te liggen.

Klimaat (€ 77.500 overhevelen naar 2026, € 67.500 overhevelen naar 2027, € 25.000 voordeel, incidenteel, in 2025)

Op de post klimaat resteert eind 2025 naar verwachting nog € 170.000. Conform het uitvoeringsplan Lokale Energie Strategie bedragen de uitgaven voor 2026 (€ 77.500) en 2027 (€ 67.500) nog € 145.000. Voorgesteld wordt deze bedragen voor de uitvoering hiervan over te hevelen naar 2026 en 2027. Het restant van € 25.000 kan vrijvallen.

Transitievisie warmte TVW (€ 80.000 overhevelen naar 2026, € 80.000 overhevelen naar 2027, € 15.000 voordeel, incidenteel, in 2025)

Op de post TVW resteert eind 2025 naar verwachting nog € 175.000. Conform het uitvoeringsplan Lokale Energie Strategie bedragen de uitgaven voor 2026 (€ 80.000) en 2027 (€ 80.000) nog € 160.000. Voorgesteld wordt deze bedragen voor de uitvoering hiervan over te hevelen naar 2026 en 2027. Het restant van € 15.000 kan vrijvallen.

Baten rioolrecht (Ten laste van voorziening riolering)

Inwoners van RdM betalen rioolheffing op basis van het daadwerkelijke waterverbruik. De baten blijven € 150.000 achter ten opzichte van de begroting vanwege lager dan verwacht watergebruik.

Lasten rioolstelsel (Ten gunste van voorziening riolering)
Vanwege gebrek aan personele capaciteit hebben niet alle werkzaamheden kunnen plaatsvinden. De verwachting is dat de daadwerkelijke lasten € 150.000 lager uitvallen. Deze zullen de komende jaren nog uitgevoerd worden. Bij de actualisatie van het Plan Water en Riolering zullen we komen met een actuele planning en mogelijke bijstelling.

Klimaat adaptieve maatregelen (€ 15.500, voordeel in 2025) (€ 5.000, voordeel in 2026)
Recent is het besluit op de beschikking verlening subsidie gemeentelijke uitvoeringsagenda's klimaatadaptie ontvangen waarin het bedrag van € 377.233 is toegekend. Waarvan totaal € 20.500 voor projecten in de exploitatie.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-4.104
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-893
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	261
Totaal lasten	**-4.736**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	3.389
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	399
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-119
Totaal baten	**3.669**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-1.067**
Totaal effect Berap incidenteel	**0**
Totaal effect Berap structureel	**142**

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, transitie intensieve dierhouderij, vergunningen, beheer onroerend goed, woningbouwprojecten, centrumvisie
Wethouder Rombouts	Handhaving RO-vergunningen

Wat gaan we doen?

8.1 Ruimte en leefomgeving			
Ambitie: Gebiedsontwikkeling mogelijk maken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een gebiedsgerichte aanpak om integraal initiatieven in een gebied op te kunnen pakken.	A.1	We starten 2025 een pilot gebiedsontwikkeling. Na twee jaar wordt de pilot geëvalueerd. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld, middelen beschikbaar gesteld en een (externe) projectleider aangesteld. De gebieden worden geselecteerd in overleg en op basis van prioritering en beschikbare ambtelijke capaciteit.
B	Goede ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.	B.1	Regulier werk.
Ambitie: Leefbaar buitengebied.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
C	Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied	C.1	In 2024 is het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. We verwachten dat beroep wordt ingediend tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Behandeling hiervan verwachten we in 2025/2026. In de actualisatie zijn nieuwe ontwikkelingen niet meegenomen. Na inwerkingtreding van het bestemmingsplan moeten we ontwikkelingen beoordelen en aanbieden voor besluitvorming aan bevoegd gezag.
D	Bevorderen transitie buitengebied en neerslag stikstof in Natura-2000 gebieden te reduceren	D.1	In 2025 worden de veehouders die meedoen aan de beëindigingsregelingen veehouderijen (LBV en LBV+) gefaciliteerd om tot een herbestemming van hun percelen te komen. Ook overige stoppende boeren (die niet mee kunnen of willen doen aan de regelingen) worden gefaciliteerd voor zover de mogelijkheden onder de Omgevingswet dat nu toelaten. De gemeente staat niet aan de lat voor reductie van stikstofneerslag in Natura-2000 gebieden. Dit wordt geborgd door de Wet natuurbescherming, die per 1 januari 2024 is opgenomen in de Omgevingswet. De provincie Noord-Brabant is bevoegd gezag voor uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als gemeente kunnen we wel een rol spelen door herbestemmingen mogelijk te maken waardoor vigerende natuur- en milieuvergunningen overbodig worden en kunnen worden ingetrokken.
E	Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving	E.1	De raad heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante belangen te kunnen afwegen. Dit wordt een onderdeel van de Gebiedsgerichte aanpak Kempenland-West. Er wordt samen met partners gewerkt aan een koersdocument voor het gebied. In het koersdocument wordt beschreven wat er moet gebeuren in het gebied en wordt de richting bepaald. Het koersdocument vormt de basis voor de verder

			uitwerking in een uitvoeringsprogramma. Per deelgebied wordt vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld en een gebiedsteam opgericht. Landgoed Wellenseind en omgeving vormt samen met Landgoed De Utrecht een apart deelgebied. De verwachting is dat eind 2024 gestart kan worden met het opstellen van een visie en uitvoeringsplan van dit deelgebied. De werkzaamheden hiervoor zullen in 2025 en de komende jaren doorlopen.
Ambitie: Implementatie Omgevingswet.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
F	Implementatie van de Omgevingswet.	F.1	In 2025 zullen meer ontwikkelingen aangevraagd worden met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa). Dit betreft het afwijken van het omgevingsplan waarbij extra bouw- of gebruiksmogelijkheden worden toegekend. Er wordt vanaf de invoering van de Omgevingswet steeds meer ervaring opgedaan met dit instrument, vooral bij adviesbureaus, in het schrijven van een zgn. Go Flo (goede onderbouwing van de ruimtelijke effecten op de fysieke leefomgeving). De Bopa zal worden ingezet waar mogelijk. We kennen een brede lijst van gevallen waar de raad bindend advies voor moet geven. Veelal zal een Bopa eerst langs de raad gaan voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend (of geweigerd). Sommige ontwikkelingen kunnen alleen gerealiseerd worden met een *wijziging* van het omgevingsplan. Hiervoor is een veegplan in voorbereiding op basis van TAM-IMRO. In 2025 wordt een pilot doorlopen om te komen tot een 1e integraal concept van het omgevingsplan voor de kern Hooge Mierde.
G	Opstelling omgevingsvisie.	G.1	We starten in 2025 met het actualiseren van onze gemeentelijke omgevingsvisie inclusief participatietraject. Onder meer de Ontwikkelstrategie de Kempen vormt de basis voor deze actualisatie.
Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	H.1	Het centrumplan Reusel krijgt steeds verder gestalte. In 2024 start de herinrichting van het Kerkplein. Daarna zal ook de Markt en de rest van het Centrumgebied aangepakt gaan worden.
I	Voorkomen van leegstand in het gemeentehuis.	I.1	Zeer waarschijnlijk zal de afdeling MD van de GRSK naar het gemeentehuis in Reusel komen en mogelijk nog andere partijen. Hierdoor zal leegstand tot het verleden gaan behoren.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Ambitie: Bestaand actief grondbeleid voortzetten en differentiëren van grondprijzen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Een actief en strategisch grondbeleid.	A.1	We zetten het bestaande grondbeleid conform de Nota Grondbeleid voort. De grondprijzen worden in een grondprijzenbrief gepubliceerd. Conform de Nota Grondbeleid wordt een externe deskundige ingeschakeld voor een advies over de grondprijzen.
B	Woningen voor iedere doelgroep en naar behoefte van elke kern.	B.1	Via de uitvoering van het vastgestelde grondbeleid werken we aan mogelijkheden voor de realisatie van deze doelstelling.

8.3 Wonen en bouwen

Ambities: Het bouwen van meer woningen heeft onze prioriteit, voor elke doelgroep en in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
A	Bouwen van 488 woningen in de periode 2022-2026.	A.1	De gemeente faciliteert de woningbouwopgave waar het kan volgens de vastgestelde prioritering. De

			planning is niet altijd haalbaar vanwege uitvoeringsproblemen, zoals de trage behandeling van bezwaren bij de Raad van State, gebrek aan ambtelijke capaciteit en voortgang in planvorming bij initiatiefnemers.
B	Woningen voor elke doelgroep.	B.1	We geven uitvoering aan de vastgestelde Kempische visie op wonen en hanteren het vastgestelde woningbouwprogramma om woningen voor elke doelgroep te bouwen.
C	Bouwen voor eigen inwoners.	C.1	Zie B.1.
D	Realisatie voldoende woningen in elke kern.	D.1	We faciliteren woningbouwinitiatieven en gaan naast inbreidingslocaties aan de slag met uitbreidingslocaties om in elke kern voldoende woningen te realiseren.
E	Versnellen procedures woningbouw.	E.1	Zie 8.1 F inzake de planologische procedures woningbouw.
F	Verhogen aanbod sociale huurwoningen	F.1	Nieuwe ontwikkelingen dienen te voldoen aan het woningbouwprogramma, waarvan 30% moet bestaan uit sociale huurwoningen. Uitgangspunt is dat sociale huurwoningen worden geëxploiteerd door een toegelaten instelling (corporatie).
G	Duidelijkheid over onderscheid sociale huur- en koopwoningen.	G.1	In het vastgestelde woningbouwprogramma staan de prijsgrenzen vermeld. De prijsgrenzen voor een sociale huurwoning worden jaarlijks bepaald door het ministerie van BZK.
Ambities: We trekken op het thema woningbouw samen op met de andere Kempengemeenten.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
H	Samenwerken in de Kempen op het gebied van woningbouw.	H.1	De Kempische visie op Wonen betreft een gezamenlijke visie voor de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden. Ook het uitvoeringsprogramma wordt in gezamenlijkheid opgesteld. Tevens is de woningbouwopgave een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen, waarbij de gemeenteraden eind 2024 een voorkeursscenario vaststellen. De nadere uitwerking hiervan vindt plaats in 2025.

I	Faciliteren van CPO-initiatieven.	I.1	Indien er een groep is die in collectief particulier opdrachtgeverschap een woonproject wil realiseren, kijken we samen naar de mogelijkheden om dit te faciliteren.
Ambitie: Goede huisvesting voor arbeidsmigranten.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2025
J	Goede huisvesting van arbeidsmigranten.	J.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde ruimtelijk afwegingskader huisvesting arbeidsmigranten en toetsen nieuwe initiatieven hieraan.

Beleidsverantwoording:

8.1-A.1 Een gebiedsgerichte aanpak om integraal initiatieven in een gebied op te kunnen pakken.

In 2025 startten we met de gebiedsontwikkeling Braaksche Akkers in Reusel. Na unanieme besluitvorming (geamendeerd besluit) loopt deze gebiedsontwikkeling vertraging op in tijd. Er is inmiddels een nieuwe projectleider gestart, waardoor het projectplan verder kan worden opgepakt.

8.1-C.1 Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied

In 2024 is het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Tegen het bestemmingsplan zijn diverse beroepen ingediend. De beroepen worden beoordeeld. Een zitting bij de Raad van State wordt niet eerder verwacht dan 2026. In de actualisatie zijn nieuwe ontwikkelingen niet meegenomen. Na inwerkingtreding van het bestemmingsplan moeten we ontwikkelingen beoordelen en aanbieden voor besluitvorming aan bevoegd gezag.

8.1-E.1 Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving

De landgoederen De Utrecht en Wellenseind hebben in het kader van de GGA (Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak) een subsidieaanvraag ingediend. Deze aanvraag wordt net als de andere subsidieaanvragen binnen het GGA dit jaar door de provincie beoordeeld. Mocht de subsidie worden verstrekt dan wordt in 2026 gestart met het opstellen van een gebiedsvisie/plan

8.1-H.1 Centrumplan Reusel
Het centrumplan Reusel krijgt steeds verder gestalte. In 2025 is de herinrichting van het Kerkplein afgerond. Van september 2025 tot medio maart 2026 wordt de Markt aangepakt. In 2026 wordt dit verder uitgewerkt tot een bruisend en aantrekkelijk centrum, conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied.

8.1-I.1 Voorkomen van leegstand in het gemeentehuis
Zie programma 0 voor verdere toelichting.

Majeure thema's:
Centrumplan:
De rioolwerkzaamheden (zuidelijk deel fase 1) zijn september 2025 gestart. De voorbereidingen en werkzaamheden voor de herinrichting van de Markt in Reusel liggen op schema. De werkzaamheden fase 1 lopen volgens planning (half maart 2026 gereed). Raadsvoorstel fase 2 staat gepland voor de raadsvergadering van december 2025.

Financiële verantwoording op investeringskredieten:
Beekherstel Reuseldal en Ontwikkeling Rouwenbogtloop
Beide investeringskredieten worden in 2025 niet gebruikt, maar wel in 2026. Dat heeft vooral te maken met het feit dat de grondverwerving en ruiling die nodig is voor de inrichting nog niet geregeld is. Voor 2026 lijkt dat wel te gaan lukken.

Voorbereidingskosten woningbouwlocaties
Vanuit dit budget worden momenteel onderzoeken naar mogelijke woningbouwlocaties in onze gemeente gefinancierd. Tot nu toe is er € 85.000 besteed.

Financiële verantwoording op exploitatiebudgetten:
Omzetting bestemmingsplan naar omgevingsplan en warme sanering veehouderijen (€ 125.000 budgetoverheveling)
De bedragen voor het omzetten van bestemmingsplan naar omgevingsplan (€ 25.000) en voor stoppende bedrijven in het kader van de rijksregeling (€ 100.000) zijn in 2025 nog niet besteed doordat de trajecten en procedures pas in 2026 kunnen worden afgerond. In de praktijk blijkt dat het product omgevingsplan moeilijk van de grond komt en nu langzaam meer vorm en inhoud gaat krijgen. De regelingen voor stoppende veehouderijen betekenen concreet trajecten die starten met keukentafelgesprekken en uiteindelijk leiden tot procedures voor herontwikkeling ter plaatse. Dat zijn tijdrovende trajecten die, zeker in het buitengebied, vragen op maatwerk, zorgvuldigheid en tijd, waarbij de belangen en wensen soms uiteen liggen en mogelijkheden beperkt zijn. Concreet zijn nog niet alle procedures afgerond en is de financiële kant nog niet afgewikkeld en wordt om die reden verzocht tot € 125.000 budgetoverheveling.

Omzetting opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving (€ 50.000 budgetoverheveling)
Zie beleidsverantwoording 8.1-E.1.

Omgevingsvergunningen
Naar verwachting zullen er over 2025 minder leges vanuit omgevingsvergunningen binnenkomen dan begroot. In de jaarrekening zullen wij daar op terugkomen.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten	
Programmabegroting 2025-2028	-3.641
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-271
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	175
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	-1
Totaal lasten	**-3.739**
Baten	
Programmabegroting 2025-2028	1.901
Begrotingswijzigingen t/m september 2025	-82
Effecten 2e berap 2025 (incidenteel)	
Effecten 2e berap 2025 (structureel)	
Totaal baten	**1.819**
Saldo baten en lasten na 2e berap 2025	**-1.920**
Totaal effect Berap incidenteel	**175**
Totaal effect Berap structureel	**-1**

Opvolging rapportage interim controle accountant

Als voorbereiding op de jaarrekeningcontrole voert de accountant in het najaar een interim controle uit. Over de bevindingen wordt een rapport uitgebracht. In deze paragraaf geven we de adviezen en aanbevelingen weer, die door de accountant zijn gegeven naar aanleiding van de interim controle 2024.

In de managementletter is het managementcommentaar van juni 2025 al verwerkt.
Hieronder geven wij onze verdere acties weer die in 2025 op genoemde punten zijn genomen.

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitstelling 2024	Prioriteitstelling 2023
Algemeen	3.1	Rechtmatigheidsverantwoording	Laag	Middel
Algemeen	3.2	Onderhoudsplannen wegen en gebouwen	Middel	-
Algemeen		Verantwoordingsafspraken uitbestede taken sociaal domein	Opgevolgd	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.3	Uitvoering verbijzonderde interne controle	Middel	Middel
Verbijzonderde interne controle	3.4	Fiscale beheersing	Laag	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.5	Interne controle op aanbestedingsrechtmatigheid	Middel	-
Inkoop en aanbesteding	3.6	Contractenregistratie en beheer	Middel	Middel

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitstelling 2024	Prioriteitstelling 2023
Crediteuren en betalingen	3.7	Prestatieverklaringen/autorisatie facturen	Laag	Laag
Crediteuren en betalingen	3.8	Doorbreking functiescheiding	Laag	Middel
Personeel		Inrichting personeelsproces	Opgevolgd	Middel
Subsidies	3.9	Documentatie beoordeling subsidieverantwoordingen	Laag	Laag

Hoog	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is hoog en de bevinding dient voor aanvang van de jaarrekeningcontrole opgelost te worden.
Middel	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is aanwezig. Het proces loopt niet optimaal en wij adviseren u de aanbeveling op te volgen.
Laag	Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is beperkt. Het proces loopt nagenoeg optimaal, echter voor een verder optimalisatie adviseren wij u de aanbeveling op te volgen.
Opgevolgd	De aanbeveling uit voorgaande jaren is in voldoende mate opgevolgd. Het risico op materiële fouten in de jaarrekening is zeer beperkt en het proces is verder geoptimaliseerd.

3.1 Rechtmatigheidsverantwoording.
Advies: Tussentijds te rapporteren aan de raad wanneer onrechtmatigheden worden geconstateerd zoals ten aanzien van de aanbestedingsrechtmatigheid en om aan het bestaande M&O-beleid (misbruik & oneigenlijk gebruik) een specifiek fraudebeleid toe te voegen.
Opvolging:
We voeren onze controle op aanbestedingsrechtmatigheid meerdere keren per jaar uit, mochten er onrechtmatigheden worden geconstateerd dan worden die gerapporteerd.
Vorig jaar is een overschrijding van de Europese aanbestedingsnorm op een raamcontract voor ingenieursdiensten gerapporteerd. Dit is direct bij constatering gemeld aan de betreffende bureaus en verdere opdrachten zijn niet meer uitgezet. Helaas konden de al uitgezette opdrachten voor o.a. Centrumplan, Dorpsplan Lage Mierde en Dorpsplan Hooge Mierde niet meer teruggetrokken worden. Hierdoor krijgen we dit jaar hierop nog eens een onrechtmatigheid van circa € 300.000. Vooralsnog blijven we daarmee wel ruim onder de afgesproken verantwoordingsnorm van 2% van de totale lasten van de gemeente.

3.2 Onderhoudsplannen wegen en gebouwen
In 2025 zullen alle onderhoudsplannen bijgewerkt zijn.

3.3 Uitvoering Verbijzondere Interne Controle (VIC).
Advies: De deelwaarnemingen op de SiSa-regelingen met uitgaven boven de € 125.000 op te nemen in het intern controleplan.
Opvolging:
Deze controle op de SiSa-regelingen wordt in 2025 uitgevoerd.

3.4 Fiscale beheersing.
Advies: Fiscaal beleid te ontwikkelen, af te wegen welke afspraken met de fiscus passend zijn en om fiscale beheersing te integreren in de het bestaande interne controleplan.
Opvolging:
We hebben hier een begin in gemaakt, maar verdere stappen worden pas in 2026 gezet.

3.5 Interne controle op aanbestedingsrechtmatigheid.
Advies: De inkoopanalyse meerdere keren per jaar uit te voeren, om eventuele onrechtmatigheden tijdiger te kunnen constateren zodat hier sneller actie op ondernomen kan worden.
Opvolging:
We voeren de controles na elk kwartaal uit, zodat we eerder de fouten kunnen constateren.

3.6 Contractenregistratie en beheer.
Advies: Het gebruik van de contractbeheermodule nader te overwegen en de inkoopanalyse aanvullend te controleren of het contract correct is geregistreerd in het zaaksysteem.
Opvolging:
Bij de controle wordt er gekeken of de documenten juist zijn geregistreerd in Corsa. Er wordt verwezen naar het zaaknummer in Corsa.

3.7 Prestatieverklaringen/ autorisatie facturen.
Advies: Bij de autorisatie van inkoopfacturen waar mogelijk zowel een budgethouder als prestatieverklaarder aan te wijzen. Om onnodige administratieve lasten te voorkomen kan een beleid worden opgesteld waarin opgenomen is voor welke inkopen de prestatiebewijsstukken in het financiële systeem vastgelegd dienen te worden. Daarbij kan gedacht worden aan het identificeren van risicovollere transactie (zoals hardware) en inkopen vanaf een bepaald bedrag.
Vanuit de huidige VIC-werkzaamheden zijn werkzaamheden verricht om achteraf alsnog de benodigde zekerheid te verkrijgen. Deze werkzaamheden kunnen middels logging risico-gericht ingestoken worden.
Opvolging:
We hebben de selectie vergroot op de controle van prestatieverklaringen.
Ook zijn we bezig met het opstellen van een Beleid Prestatieverklaringen. Dit geldt dan nog voor 2025.

3.8 Doorbreking functiescheiding.
Advies: De IBAN-check zichtbaar vast te leggen in het financieel systeem.
Opvolging:
Wij voeren het 4 ogen principe uit bij de Iban-check en dit wordt ook zichtbaar vastgelegd bij de crediteur in de financiële applicatie.

Advies :Een applicatiebeheerder heeft vanwege zijn unieke functie de mogelijkheid tot het doorbreken van functiescheiding. Er zijn twee applicatiebeheerders die bij het crediteuren- en factuuraccorderingsproces betrokken zijn. De risico's die hierdoor ontstaan kunnen achteraf worden weggenomen door een intensieve uitvoering van de VIC door een medewerker die niet betrokken is bij het crediteuren- en betaalproces. De werkzaamheden dienen toe te zien op een analyse van de logging op de autorisatie van inkoopfacturen in combinatie met de mutatie en autorisatie van crediteurenstamgegevens.Er is ook een generiek account voor een applicatiebeheerder waarmee andere Kempengemeenten kunnen inloggen. Hierdoor is het achteraf niet mogelijk om te achterhalen wie de aanpassingen heeft doorgevoerd.
Opvolging:
Bij de rechtenanalyse wordt controle gedaan op de mutaties en autorisaties van onder andere de applicatiebeheerders. Ook wordt er gecontroleerd op de mutaties en autorisaties die zijn gedaan door het generieke account.

3.9 Beoordeling subsidieverantwoordingen.
Advies: De inhoudelijke toets zichtbaar vast leggen.
Opvolging:
Tijdens de controles van 2025 zijn we aan het controleren of het zichtbaar vastleggen.